

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

У ОШ „Иво Лола Рибар” Велико Градиште постигнућа ученика у оквиру предмета српски језик и књижевност вреднују се на следећи начин:

1) **сумативно оцењивање** врши се давањем оцене од недовољан (1) до одличан (5)

Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- диктати
- рецитовање
- домаћа лектира
- рад на часу
- остали облици презентовања градива (групни рад, презентација, израда паноа и сл.)

Документацију која прати процес оцењивања представљају: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

2) **формативно оцењивање** врши се тако што се прати напредовање, ангажовање и мотивисаност ученика, активност на часовима (укључујући у то и све три области српског језика), однос према раду, редовно доношење прибора, израда домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Води се у педагошкој свесци наставника или у активностима у е-дневнику. Из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године.

Критеријум за формативну оцену је следећи:

- Недовољан успех - ученик омета наставу, не поштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – ученик прати наставу, труди се да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаћи и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – ученик поштује правила понашања на часу, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – ученик увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

Скала за оцењивање контролних задатака и тестова из граматике и књижевности, је следећа:

Проценат тачних одговора

од 85% до 100% одличан (5)

од 71% до 85% врло добар (4)

од 51% до 70% добар (3)

од 31% до 50% довољан (2)

испод 30% недовољан (1)

Оцењивање писмених и домаћих задатака (састава/есеја) обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

- Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, поштовао је захтеве композиције тако што је издвојио увод, разраду и закључак; види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан; рад има поруку и поенту исказану током разраде или у закључку.

- Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, поштовао захтеве композиције, реченице су јасне са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција; недовољно јасно истакнута порука или поента.

- Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности поштовани (нису повезани, недостаје увод или закључак), поједине реченице нису јасне, честе правописне и граматичке грешке, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан; изостаје формулисана порука или поента

- Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, реченице су нејасне и неповезане, стил је сиромашан са великим граматичким и правописним грешкама, рад је веома нечитак и неуредан;

- Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису поштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, има превише граматичких, правописних и стилских грешака.

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање.

Оцењивање рецитовања:

- Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;

- Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз делимично одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;

- Добар (3) – ученик тачно рецитује текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;

- Довољан (2) – ученик рецитује текст без дикције и изражајности, правећи често грешке;

- Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика одличним оценом (5) и за израду разних панова, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, ангажовању у раду појединих секција, активностима у школи и сл.

Оцењивање других облика презентовања одређеног задатка

Уколико ученик добије посебан задатак, у договору са наставником бира облик у којем ће га представити. Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, оценом

одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова

2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја

3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след

4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке

5. презентација није преузета са интернета, указује се на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без

критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Оцењивање рада у групи

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања групног рада и пише се у педагошкој свесци.

Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе и може се уписати у дневник рада.

Висок ниво - одговара оценама 4 и 5

Рад у групи - Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.

Познавање тематике - Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.

Средњи ниво - одговара оценама 3 и 4

Рад у групи - Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији, али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.

Познавање тематике - Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак, али кад га добије, ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.

Низак ниво - одговара оценама 2 и 3

Рад у групи - Ученик повремено има сукобе у којима напада особе, а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.

Познавање тематике - Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

Незадовољавајући ниво

Рад у групи - Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.

Познавање тематике - Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна.

Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик омета решавање задатка.

Ученици који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру ИОП-а имају другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа ученика који раде по овом програму, а прилагођава се индивидуализованом раду сваког ученика појединачно.

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена из српског језика је бројчана. Она се утврђује на основу свих описних и бројчаних оцена у току једне школске године. На крају школске године ученици ће имати у дневнику 4 оцене са писмених задатака, 4 са контролних и најмање 2 на осталим активностима. Оцена се закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 8. разреду

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **потпуно самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **самостално уме** да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појаваи сл.)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **потпуно** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст оноματοпеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **самосталан је и лако** долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да **уме потпуно самостално да примени** стечена знања:

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;
- 3) прецизно одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола
- 5) одређује врсту и службу зависних реченица
- 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика;
- 7) зна особине гласова српског језика, **самостално** одређује гласовне промене у речима

- 8) **самостално** издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;
- 9) **самостално** и **потпуно** користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже
- 10) **зна** правописна правила и **доследно их самостално примењује** у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 3 грешке**) и **уме самостално** да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 11) У **потпуности правилно** изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара **потпуном и правилном реченицом** и **врло успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, **занимљиви, креативни и маштовити**. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Потпуно самостално** наводи синониме и антониме.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **углавном самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **углавном самостално** уме да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме углавном самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **углавном** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономатопеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **углавном је самосталан** и долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **активан** и учествује у анализи нових текстова, **често чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **готово** потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;
- 3) прецизно одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола
- 5) одређује врсту и службу зависних реченица
- 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика;
- 7) зна особине гласова српског језика, одређује гласовне промене у речима
- 8) издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;
- 9) користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже
- 10) зна правописна правила и **доследно их самостално** примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 6 грешке**) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 11) у **потпуности правилно изговара** гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и **успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **углавном** показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Самостално** наводи

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)

- 1) **делимично** уме да опише свој доживљај

- 2) **Самостално уме** да одреди књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте
- 3) уз **подстицај одређује** неке елементе композиције.
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности.
- 5) **зна дефиниције** стилских фигура, **уз помоћ наставника или вршњака препознаје** их у тексту
- 6) **делимично** усваја књижевне термине и појмове
- 7) **понекад учествује** у интерпретацији .
- 8) **у већини случајева** чита домаћу лектуру и **понекад** учествује у интерпретацији.
- 9) на часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања

Језик

- 1) Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)
- 2) **памти их и репродукује** али **не учи редовно**, па **греш**и у примени стечена знања
- 3) **зна** правописна правила и **делимично** их примењује у писаним радовима.
- 4) делимично успешно пише по диктату (**до 9 грешака**)
- 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)
- 6) правилно изговара гласове и **понекад греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује **уз помоћ** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани, композицијски утемељени. **Уз помоћ** проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

- 1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)
- 2) **понекад делимично** уме да опише свој доживљај
- 3) **понекад уз помоћ уме** да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте
- 4) уз **подстицај ретко одређује** неке елементе композиције.

- 5) **разликује** народну од ауторске књижевности
- 6) **препознаје** неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ**
- 7) у **већини случајева не** чита домаћу лектуру и **ретко** учествује у интерпретацији
- 8) на часовима је **ретко** активан.

Језик

- 1) ученик **ретко уме дефинише** наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), **делимично их памти и репродукује** али **ретко учи па не уме** примени стечена знања
- 2) **прави** веће правописне и граматичке **грешке**
- 3) потребна је стална помоћ наставника.
- 4) углавном правилно изговара гласове и **углавном греши** у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака**, али поштује форму

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик **нема развијено интересовање** за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ **не учествује** у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. **Не чита** домаћу лектуру и **не учествује** у интерпретацији. На часовима је **неактиван**.

Језик

Ученик **није усвојио** наставне садржаје из граматике, **не препознаје граматичке категорије**. Нема **предзнања** па **тешко прати** наставу, пасиван и незаинтересован. **Не прихвата помоћ** ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму**. **Тешко се изражава** а техника читања **не задовољава**.

Весна Микић - председник
Лидија Милетић - заменик
Данијела Мијатовић
Сузана Миленковић

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Током школске године ученици се оцењују формативно и сумативно. Формативне оцене резултат су редовног праћења и процене напредовања ученика у остваривању прописаних исхода и стандарда постигнућа. Записују се у дневнику у оквиру активности и у педагошкој документацији наставника. Овим видом оцењивања вреднује се ангажовање ученика на часовима у групним облицима рада и активностима у пару, учествовање у пројектним задацима, мотивисаност, редовно доношење прибора, редовна израда домаћих задатака, однос према раду.

Сумативно оцењивање врши се кроз усмене и писмене провере. Писмене провере се раде после сваке завршене тематске области (3 до 4 пута у току полугодишта). При сумативном оцењивању (било да је усмено или писмено) задаци и вежбања се рангирају по нивоима постигнућа (основни, средњи и напредни) и води се рачуна о њиховој заступљености.

8. разред

Оцену одличан (5) добијају ученици који су у стању да:

-Потпуно разумеју језичке садржаје везане за теме из уџбеника; повезују нове садржаје са предзнањем; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.

-Разумеју дијалоге који се односе на описивање свакодневних и тренутних радњи у садашњости; размене неколико информација у низу у вези са свакодневним и тренутним радњама у садашњости; разумеју једноставније дијалоге који се односе на описивање радњи у прошлости; размене неколико информација у низу у вези са радњама у прошлости; на једноставан начин опишу искуства из неодређене прошлости и догађаје који су почели у прошлости и још увек трају; разумеју једноставније текстове у којима се описују осећања и утисци; размене информације у вези са осећањима и утисцима користећи описне придеве; разумеју и формулишу једноставније исказе којима се описује како се нешто дешава/дешавало или ће се десити; опишу људе користећи одређени и неодређени члан; изнесу мишљење о познатим темама; размене информације у вези са искуствима из прошлости и опишу искуства и догађаје из прошлости користећи времена; разумеју једноставније текстове у којима се изражава мишљење о глобалним проблемима (екологија и конзумеризам); разумеју једноставније текстове у којима се описују предвиђања; формулишу једноставније исказе који се односе на предвиђања; на адекватан начин потврде или негирају тачност информација; разумеју једноставнији текст који говори о плановима и намерама; опишу планове и намере; разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање могућности и садашњости и будућности; формулишу једноставније исказе који се односе на изражавање могућности и садашњости и будућности; разумеју једноставније текстове који се односе на изражавање мишљења; формулишу једноставније исказе који се односе на изражавање мишљења; упореде и контрастирају идеје у неколико једноставнијих, везаних исказа.

-Пишу дуге и граматички и лексички захтевније саставе по моделу на тему која је обрађена. Свако писање је вођено питањима и упутствима.

-Владају граматичким правилима, потпуно их разумеју и правилно примењују у контексту; познају и користе сложеније граматичке елементе и конструкције без грешака и без помоћи наставника укључујући најчешће изузетке.

Оцену врло добар (4) добијају ученици који су у стању да:

-Разумеју језичке садржаје везане за теме из уџбеника; повезују нове садржаје са предзнањем; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.

-Размењују информације које се односе на дату комуникативну ситуацију уз мање несигурности у изражавању.

-Пишу дуже саставе по моделу на тему која је обрађена уз мања одступања у употреби предвиђених граматичких конструкција.

-Континуирано показују заинтересованост за сопствени процес учења, уважавају препоруке за напредовање и углавном их реализују, редовно имају прибор за рад, редовно извршавају домаће задатке.

-Владају предвиђеним граматичким правилима, уз одступања у примени правила у сваком контексту.

Оцену добар (3) добијају ученици који су у стању да:

-Разумеју основне појмове и везе између њих; разумеју суштину једноставнијих текстова који говоре о познатим темама.

-Разврставају различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму

-Размене мишљење користећи једноставнија језичка средства; формулишу једноставније исказе који се односе изражавање мишљења.

-Разумеју једноставне задатке слушања и разумевања, читања и разумевања на страном језику, укључујући коришћење информационих технологија.

-Познају и користе једноставније граматичке елементе и конструкције.

-Показују заинтересованост за сопствени процес учења, уважавају препоруке за напредовање и делимично их реализују, имају прибор за рад, извршавају домаће задатке самостално или уз помоћ.

-Допуњују краће текстове у вези са познатим темама.

Оцену довољан (2) добијају ученици који су у стању да:

-Познају и разумеју кључне појмове и информације на страном језику.

-Усвоје одговарајућу терминологију на страном језику.

-Уз инструкције извршавају рутинске радне задатке на страном језику.

-Извршавају додељене задатке на страном језику искључиво на захтев и уз подршку.

-Повремено показују заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке занавремено реализују уз стално праћење, имају прибор за рад, извршавају домаће задатке уз додатне смернице наставника и редовно похађају допунску наставу.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Скала оцењивања:

одлична оцена - 100% - 86%

врло добра оцена - 85% - 71%

добра оцена - 70% - 56%

довољна оцена - 55% - 41%

недовољна оцена - 40% - 0%

Ангажовање ученика од 5. до 8. разреда се континуирано прати и вреднује током целе школске године. Евиденција о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика се редовно води у педагошкој документацији наставника и у е-дневнику, путем бројчаних и формативних оцена (смајлији са писаним образложењем). У оцену активности улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу, степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, успешности у давању усмених и кратких писмених одговора, као и начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима. Пројектне активности вреднују се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

Оцењивање ученика по ИОП-у

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима. Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања. При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Критеријуми оцењивања сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима постигнућа за француски језик и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Оцењивањем ученика 8. разреда обухваћени су следећи елементи:

- 1. Разумевање говора**
- 2. Разумевање писаног текста**
- 3. Усмено изражавање**
- 4. Писмено изражавање**
- 5. Језичке законитости - граматика**

ОСМИ РАЗРЕД

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

Одличан (5) - Ученик у потпуности разуме краће низове саопштења, упутстава и молби који се тичу његових потреба и интересовања, основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више саговорника уколико се говори разговетно и умереном темпом. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и слично чије теме су ученику блиске и узрасно адекватне, самостално, без помоћи наставника и уз висок степен самосталности и ангажовања.

Ученик у потпуности разуме основни смисао и може да издвоји из главне информације из аутентичног подкаста, о познатим и узрасно адекватним темама (нпр. анимирани филм, спот) које слуша/гледа у смисаоним целинама.

Врло добар (4) - Ученик у великој мери разуме краће низове саопштења, упутстава и молби који се тичу његових потреба и интересовања, основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више саговорника уколико се говори разговетно и умереном темпом. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и слично чије теме су ученику блиске и узрасно адекватне, уз минималну помоћ наставника у виду подпитања и кратког подсећања и уз

висок степен самосталности и ангажовања.

Ученик у великој мери разуме основни смисао и може да издвоји из главне информације из аутентичног подкаста, о познатим и узрасно адекватним темама (нпр. анимирани филм, спот) које слуша/гледа у смисаоним целинама.

Добар (3) - Ученик у потпуности разуме краће низове (4 - 5) саопштења, упутстава и молби који се односи на његове потребе и интересовања. Разуме основни смисао разговора двоје или више саговорника о блиским и познатим темама.

У довољној мери разуме основни смисао аутентичног подкаста, које слуша/гледа у смисаоним целинама.

Довољан (2) - Ученик у довољној мери разуме краће низове (3 - 4) саопштења, упутстава и молби који се односе на његове потребе и интересовања. Разуме основни смисао разговора двоје или више саговорника о блиским и познатим темама, уз велику помоћ наставника и мали степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) - Ни уз помоћ наставника не разуме краће низове (саопштења, упутстава и молби који се односе на његове потребе и интересовања. Не разуме ни основни смисао разговора двоје или више саговорника о блиским и познатим темама и не показује никакво ангажовање.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

Одличан (5) - Ученик у потпуности самостално разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантнијих информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима. Разуме смисао и главне информације из различитих врста текстова са интернета и других писаних медија. На основу смисла читавог текста и контекста појединачних реченица открива значење непознатих речи и конструкција.

У потпуности разуме експлицитно изражења осећања, жеље и расположења. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима. Разуме смисао једноставних рекламних порука. Проналази потребне информације у речницима. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана и слично.

Врло добар (4) - Ученик у потпуности самостално разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама. Разуме краће низове упутстава која се тичу његових непосредних потреба. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима.

У великој мери и уз минималну помоћ наставника може да издвоји већину релевантнијих информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама. У великој мери разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима. На основу смисла читавог текста и контекста појединачних реченица открива значење непознатих речи и конструкција, уз минималну помоћ наставника.

У великој мери разуме експлицитно изражења осећања, жеље и расположења. Проналази потребне информације у речницима. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана и слично.

Добар (3) - Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење. Разуме кратка појединачна упутства која се тичу његових потреба, као и општи смисао једноставних текстова (кратке приче, огласи, временска прогноза и слично) уз одговарајуће визуелне елементе.

У довољној мери разуме општи смисао и главне информације у писмима, мејловима о блиским темама. У довољној мери разуме краће низове упутстава која се тичу његових непосредних потреба.

У довољној мери разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима.

У довољној мери разуме експлицитно изражавања осећања, жеље и расположења.

Довољан (2) - Уз велику помоћ наставника у виду подсећања, навођења, потпитања, илустрација и слично разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење и кратка појединачна упутства која се тичу његових потреба, као и општи смисао једноставних текстова (огласи, временска прогноза и слично) уз одговарајуће визуелне елементе, уз мали степен активности и личног ангажовања.

Недовољан (1) - Ни уз помоћ наставника не разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење, као ни кратка појединачна упутства која се

тичу његових потреба, као и општи смисао једноставних текстова (кратке приче, огласи, временска прогноза и слично) ни уз помоћ уз одговарајућих визуелних елемената, не показујући интересовање нити ангажовање.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Одличан (5) - Течно описује себе и своје непосредно окружење – школски контекст, приватни живот, интересовања, искуствене догађаје из прошлости и планове за будућност. Учествоје у формалном и неформалном разговору, поставља и одговара на неколико везаних питања на познате теме. Објашњава зашто му се нешто не допада или допада, и образлаже своје ставове на једноставан начин.

На једноставан начин самостално излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

Врло добар (4) - Уз краће паузе и минималну помоћ наставника /саговорника описује себе и своје непосредно окружење - школски контекст, приватни живот, интересовања, искуствене догађаје из прошлости и планове за будућност. **Уз краће паузе и минималну помоћ наставника /саговорника** учествује у формалном и неформалном

разговору, поставља и одговара на неколико везаних питања на познате теме. Објашњава зашто му се нешто не допада или допада, и образлаже своје ставове на једноставан начин.

Добар (3) - Уме да поведе разговор на блиске и познате теме. Уз помоћ наставника (у виду давања примера, делова реченица и “вођеног” дијалога) и уз веће паузе описује себе и своје непосредно окружење - школски контекст, приватни живот, интересовања, искуствене догађаје из прошлости и планове за будућност.

Довољан (2) - Уз помоћ наставника учествује у једноставном разговору на блиске и познате теме. Уз помоћ наставника (у виду давања примера, делова реченица и “вођеног” дијалога) и уз веће паузе описује себе и своје непосредно окружење - школски контекст, приватни живот, интересовања, искуствене догађаје из прошлости и планове за будућност.

Недовољан (1) - Ни уз помоћ наставника не учествује у једноставном разговору на блиске и познате теме, нити описује себе и своје непосредно окружење - школски контекст, приватни живот, интересовања, искуствене догађаје из прошлости и планове за будућност, **не показујући интересовање нити ангажовање.**

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Одличан (5) - Уме **самостално** да напише лична писма, поруке и мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања, саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.

Прецизно описује појаве, искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости.

Врло добар (4) - Уме да напише лична писма, поруке и мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања, саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу уз **минималну помоћ наставника** у виду давања основних смерница.

Описује појаве, искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости.

Добар (3) - Уме да напише лична писма, поруке и мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања, саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу, описује искуства, активности и догађаје из прошлости.

Довољан (2) - Уме да напише краћи текст о себи, својој породици и окружењу уз већу помоћ наставника у виду давања кратких исказа, делова или целих реченица које ученик повезује у кратак везани текст.

Недовољан (1) - Не уме писано да се изрази чак ни уз помоћ наставника.

ПРИНЦИПИ ФУНКЦИОНИСАЊА И УПОТРЕБЕ ЈЕЗИКА

Одличан (5) - Коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не ремете разумевање поруке. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа. Познаје и примењује фреквентна правописна правила. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног окружења.

Знања су на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним и новим околностима, односно ученик уочава битно, лако одваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује, решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења, , лако и брзо примењује стечена

знања у писаној и усменој комуникацији; испољава креативну активност. Показује интересовање и самоиницијативност за проширење стечених знања.

Врло добар (4) - Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, уз поштовање акценатско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не ремете разумевање поруке. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа. Познаје и примењује фреквентна правописна правила. Познаје и користи већи број граматичких елемената и конструкција, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

Знања, су на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене. Ученик критички анализира постојеће чињенице и формулише правила, самостално и уз помоћ наставника практично примењује у истим и сличним ситуацијама у писаној и усменој комуникацији; испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђених садржаја програма.

Добар (3) - Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група уз одређена прозодијска ограничења (акцент, интонација, дужина).

Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређен број правописних правила. Препознаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције уз мању помоћ наставника.

Познаје и користи ограничен број граматичких елемената и конструкција, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

Знања су на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника односно на нивоу могућности ученика да: схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује и уочава битно.

Довољан (2) - Препознаје и разумљиво изговара једноставне гласове и гласовне групе уз прозодијска ограничења. Користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура уз велику помоћ наставника. Препознаје ограничен број граматичких елемената и конструкција.

Знања су на нивоу репродукције уз наставникову помоћ.

Недовољан (1) - Ни уз помоћ наставника не изговара разумљиво једноставне гласове и гласовне групе. Не препознаје фреквентне морфолошке облике и синтаксичке структуре. Не користи ни елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности. Не препознаје елементарне граматичке елементе и конструкције.

Знања нису ни на нивоу репродукције.

ОБЛИЦИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА

1. Писмене провере знања (писмене вежбе, писмени задаци)

Писменим проверама евалуира се разумевање писаног текста, писано изражавање, познавање принципа функционисања и употребе језика (употреба лексике и граматичких садржаја у датом контексту), као и комуникативне функције (нпр. довршавање дијалога, питања и одговори и слично), познавање правописа и ортографије.

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду. Ученици 5-8. разреда имају 1 писмени задатак по полугодишту и најмање 1 писану проверу по полугодишту уз претходну најаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се на званичној интернет страници школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност Одељењског већа.

Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика.

Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

86-100% оцена одличан (5)

70%-85% оцена врло добар (4)

50%-69% оцена добар (3)

33%-49% оцена довољан (2)

до 32% оцена недовољан (1)

Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.

2. Усмени одговори ученика (усмено одговарање и активност на часу)

Усменим проверама евалуира се разумевање говора, такође разумевање писаног текста, усмено изражавање и такође познавање принципа функционисања и употребе језика, односно њихова примена у усменој и писаној комуникацији на часу. Будући да се на већини часова француског језика користе и смењују различите технике, активности, облици и методе рада - читање и слушање текстова или других аудио записа, разговор о прочитаном, изражавање личних ставова о теми часа, гледање видео записа и разговор о истим, дијалози, игровне активности (језичке игре, квизови и слично), описивање слика, писање на основу слика и друге врсте вежби писања, писмена и усмена вежбања (рестриктивног и слободног карактера), важан сегмент оцењивања је и ангажовање/активност ученика на часу која се посебно узима у обзир приликом оцењивања усмених одговора ученика. Том приликом наставник узима у обзир и:

→ да ли ученик редовно доноси уџбеник, свеску и радну свеску?

→ да ли записује кључне појмове које наставник истиче ?

→ да ли прати ток часа?

→ да ли активно слуша и поставља питања када му/јој нешто није јасно?

→ да ли узима учешће у горе наведеним активностима на часу (при том тачност учениковог одговора није пресудна, већ његова жеља да учествује у активностима и залагање)?

→ да ли ученик пажљиво слуша своје другове?

→ да ли и колико се залаже приликом рада у пару или групи?

→ домаће задатке.

Оцена добијена усменим путем се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – Ученик разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању.

Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. Показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

Довољан (2) – Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђене основне, најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност.

Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист.

Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1)

3. МИНИ ПРОЈЕКТИ - ГРУПНИ ПРОЈЕКТИ

Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

- ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА ПО ИОП-У

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему севреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

ОШ „Иво Лола Рибар“ Велико Градиште

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет музичка култура комбинација вештина и знања, полазна тачка у оцењивању треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима. Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процесу праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, користе се и други начини оцењивања као што су:

- допринос ученика за време групног рада
- израда креативних задатака на одређену тему
- рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе)

- специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену теоретског знања у музицирању. Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Ученик треба да има минимум 4 оцене у полугодишту у 5. разреду и минимум 2 оцене од 6. до 8. разреда.

Оцењивање може бити сумативно и формативно и мора бити континуирано.

Сумативно: кроз савладавање музичких вештина (свирање на дечијем инструменту, тактирање и певање...), креативна примена знања кроз различите активности (стваралаштво, презентације...) и кратке усмене провере наученог садржаја (квиз питања...).

Формативно подразумева праћење активности/ангажовање ученика на сваком часу, однос ученика према раду, ангажовање ученика у групним радовима, учествовање на приредбама, такмичењима... Наставник своја запажања води у електронском дневнику рада и својој педагошкој свесци.

Од 5. до 8. разреда ученици се оцењују кроз наставне теме:

- Човек и музика
- Музички инструменти
- Слушање музике
- Извођење музике
- Музичко стваралаштво

8. разред

Наставна тема	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2 / 1
Човек и музика	Ученик је у стању да искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, реконструише	Ученик је у стању да искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, реконструише	Ученик зна да објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања,	Оцена 2: Ученик зна да наведе начине и средства музичког изражавања у романтизму, импресионизму

	у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику. Познаје детаљније карактеристике музике романтизма, импресионизма, експресионизма и музике 20. века. Ученик уме да идентификује и повеже утицај обрађених епоха са музиком савременог доба (музички елементи, наступ и сл.) Познаје историју, инструменте и друге значајне податке везане за музику романтизма, импресионизма, експресионизма и музике 20. века, те их класификује по квалитету и примени у данашњици.	у сарадњи са сарадницима начин комуникације кроз музику. Познаје детаљније карактеристике музике романтизма, импресионизма, експресионизма и музике 20. века.	искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, зна основне карактеристике музике романтизма, импресионизма, експресионизма и музике 20. века.	у, експресионизм у и музици 20. века, зна трајање и време наведених епоха и основне карактеристике. Оцена 1: Ученик није научио и не жели, ни уз помоћ наставника, да одговара на питања.
Музички инструменти	Ученик анализира и критички	Ученик познаје грађу, историјат и	Уме да препозна везу између избора	Оцена 2: Ученик уме да класификује

	просуђује извођачке и техничке могућности дувачких инструмената у музичком делу, колористику и боју тона, висину и покретљивост/ виртуозност. Разматра феномен звука као акустичне појаве.	улогу дувачких инструмената. Познаје грађу и улогу народних музичких инструмената. Повезује средства изражајног извођења са врстом, наменом и карактером композиције. Тумачи коришћење инструмената, инструменталних група у музичком делу у односу на звучне специфичност и техничке могућности.	врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи, зна основне карактеристике дувачких инструмената. Дефинише поделу инструмената према начину добијања звука и идентификује врсту инструмента према изгледу.	инструменте по начину настанка звука, опише основне карактеристике дувачких инструмената. Оцена 1: Ученик није научио и не жели, ни уз помоћ наставника, да одговара на питања.
Слушање музике	Анализира, пореди и правилно користи музичку терминологију, уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и музике кроз различите стилове и њихову повезаност. Ученик критички просуђује лош утицај	Уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и музике кроз различите стилове и њихову повезаност. Ученик критички просуђује лош утицај	Уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и музике. Уме да идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо,	Оцена 2: Ученик се изражава покретима за време слушања музике, вербализује свој доживљај музике. Илуструје свој доживљај слушаних композиција. Зна да упореди изворе звука, као и утицај на

	њихову повезаност. Ученик критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље, понаша се у складу са правилима музичког бонтона, користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	прегласне музике на здравље, понаша се у складу са правилима музичког бонтона, користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	динамика) утичу на тело и осећања, препознаје извођачки састав у слушаном делу.	људско тело. Оцена 1: Ученик не жели уз помоћ наставника да изрази своја запажања и утиске о музичком делу.
Извођење музике	Ученик је у стању да искаже своја осећања у току извођења музике (изражајно певање и/или свирање), примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању, солмизацијом изводи ритам обрађених песама са нотног текста. Ученик користи различита средства	Ученик користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествоје у школским приредбама и манифестација ма као активан учесник, користи могућности ИКТ-а у извођењу	Ученик пева и свира песме научене по слуху, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествоје у школским приредбама и манифестација ма као техничка подршка, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио	Оцена 2: Ученик пева по слуху, без довођења у везу текста и мелодијске линије. Изводи једноставну ритмичку пратњу на ритмичким инструментим а. Оцена 1: Ученик није научио и не жели да свира и пева ни уз помоћ наставника.

	изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествује у школским приредбама и манифестацијама као активан учесник, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...) и изводи певањем солмизацијом обрађене песме са нотног текста које садрже компликованије елементе.	музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...) и изводи певањем солмизацијом обрађене песме са нотног текста које садрже компликованије елементе.	снимака...). Кроз изражајно певање слободно исказује осећања, примењује принцип сарадње у заједничком музицирању.	
Музичко стваралаштво	Ученик пореди и реаранжира постојеће музичке аранжмане различитих музичких	Ученик ствара музичке аранжмане различитих музичких стилова или епоха,	Ученик ствара музичке аранжмане различитих жанрова, користећи понуђени	Оцена 2: Ученик модификује ритам композиције од понуђеног ритмичког

	стилова или епоха, реконструишући их у савременој музици, примењујући принцип импровизације у домену мелодије и ритма, користећи понуђени музички материјал или осмишљавајућ и сопствени у задатим оквирима.	примењујући принцип импровизације у домену мелодије и ритма, користећи понуђени музички материјал или осмишљавајућ и сопствени у задатим оквирима.	музички материјал или осмишљавајућ и сопствени у задатим оквирима.	материјала. Оцена 1: Ученик не жели, ни уз помоћ наставника, да учествује у било каквом музичком 'стваралачком чину'.
--	--	--	--	---

Оцена недовољан 1 је у свим разредима предвиђена за ученике који ни уз помоћ наставника не желе да учествују у раду на часу, не доносе прибор, не одговарају и не знају одговоре на питања наставника, не желе да пробају да свирају и певају, не учествују у групном раду... Ученици који немају жељу да напредују и не показују ни минималан труд ни заинтересованост за рад.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Настава Ликовне културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају таленат . Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим практичних ликовних активности и у савладавању теоријског знања.

Ученик треба да има 4 оцене у полугодишту у 5. разреду и минимум две оцене од 6. до 8. разреда.

Оцена и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се **формативним и сумативним** оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно праћење активности и ангажованости ученика на сваком часу, однос ученика према раду, ангажовање ученика на групном раду, учествовање на конкурсима, изложбама, колонијама...Наставник сва запажања води у електронском дневнику или у својој педагошкој свесци.

Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у есДневник, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и стандарди постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма ликовне културе;
- 2) ангажовање ученика на настави; Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због непримереног понашања у школи. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

ДУЖНОСТ НАСТАВНИКА:

- На почетку школске године наставник је дужан да обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.

- На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

- Оцена за доношење прибора добија се у току сваког полугодишта. За недоношење прибора добија се минус, а после трећег минуса смањује се оцена за рад на часу.

- Наставник може ученицима да одреди Домаћи задатак ако морају да ураде неку припрему за час који претходи или ако напомене да се одређени задатак заврши кући због недостатка времена или ако је у питању писани семинарски рад о неком уметнику или сликарском правцу.

- Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности.

Оцењује се само рад који је рађен на једном или више часова и који се предаје на крају часа или онда када наставник тражи.

Елементи вредновања ликовног рада:

- 1) Оригиналност
- 2) Праћење ликовног задатка
- 3) Техничка реализација задатка

- Наставник је дужан да на почетку школске године обавести ученике да ако случајно примети да рад није урадио на часу, већ га је донео од куће и још посумљао да је рад радило старије лице, задржава право да провери аутентичност аутора (ученик треба да понови један мањи сегмент рада а затим се радови упореде и процени умешност).

- Радови за конкурс се, такође, оцењују само уколико су донети у предвиђеном року и ако га је лично ученик радио; после рока неће се оцењивати.

-Ученик не би требало себи да дозволи гомилу минуса, а потом да доноси одрађене задатке (најчешће урађене код куће)очекујући високу позитивну оцену.

Сврха и принципи оцењивања ;

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) ПОУЗДАНОСТ: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ВАЉАНОСТ: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) РАЗНОВРСНОСТ НАЧИНА ОЦЕЊИВАЊА: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) РЕДОВНОСТ ОЦЕЊИВАЊА: континуитет ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) ОЦЕЊИВАЊЕ БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ или по било ком основу;
- 6) УВАЖАВАЊЕ ИНДИВИДУАЛНИХ РАЗЛИКА

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у есДневнику и у својој педагошкој документацији. Под педагошком документацијом, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним способностима, провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика (владање) и залагање на часу.

-Да би ученици успешно били активни и пратили час ликовне културе потребно је да свако од њих поседује уџбеник, блок, прибор за цртање, сликање и вајање.

-Родитељи ће добити повратну информацију о активности ученика у виду коментара у ес Дневнику.

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА СУ:

-Однос према раду: припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке;одржава прибор и радни простор, потписује радове, чува радове у блок

- Однос према себи :истражује информације; поставља питања; предлаже; истрајан је у раду да га заврши, труди се, преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама, спреман је да испроба своје способности у новим активностима...

- Однос према другима: довршава рад у договореном року, поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне другу и да сарађује; уважава туђу културу, радове, начин размишљања, доживљавања, опажања, изражавања...

-Разумевање :разуме задатак; разуме процес, разуме концепт, разуме визуелне информације...

- Повезивање :повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, феномене, дела, идеје...

- Оригиналноост :оригиналан је у односу на туђе радове; оригиналан је у односу на своје претходне радове...

- Организација композиције: у складу са својом идејом примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, смеру, правцу...

- Вербално изражавање: учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај,опажање, емоције...

-Употрба техника и средстава: бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес, бира одговарајућу подлогу – материјал; истражује могућности технике и материјала;

Описно праћење, вредновање и оцењивање

Провере знања ученика, односно оствареност исхода, врше се континуирано, током целе наставне године. Ученици се оцењују и још: на основу излагања и представљања (изложбе радова, макете, цртежи, постери, дизајнерска решења, израда презентација и др.), учешћа у дискусији, рад домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима. Самопроцењивање радова се врши вербално ,анализом , дискусијом. Ученици сами уочавају и изражавају који су радови постигли циљ задатка.Наставник, осмишљава питања у зависности од задатка ученика (процена ликовних радова, разговор о уметнику, уметничком делу...) и хиуристичким путем их наводи на поједине одговоре.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД ПО ОБЛАСТИМА: КОМПОЗИЦИЈА, затим РИТАМ, ГРАДАЦИЈА И КОНТРАСТ, затим ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА,затим КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА, затим СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ , и КОМУНИКАЦИЈА

Област : КОМПОЗИЦИЈА

За оцену 5 (одличан) ученик

- користи савремене и традиционалне технике и алате за истраживања и усвојено знање
- изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију;
- примењује тачан однос величина и пропорције у композицији,
- зна да успостави равнотежу боје и облика у композицији
- користи боју да би оплеменио композицију, изразио се њеном симболиком , остварио равнотежу или доминанту
- уме да направи тродизмензионалну макету папирнате композиције
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру и на њој примени принципе компоновања
- примењује поступност градације у простору стварајући илузију дубине у композицији
- у свом раду примењује вертикалну, хоризонталну,кружну, дијагоналну и слободну композицију
- креира занимљиве колажне и асамблаж композиције
- осмишљава занимљиву тродимензионалну композицију од рециклаже
- осмишљава решење скулптуре као део просторне композиције градског парка
- користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

За оцену 4 (врлодобар) ученик

- делимично се користи са савременим и традиционалним техникама и алатима
- делимично је склон истраживању и примени усвојеног знања
- изражава се ликовним елементима и имагинацијом
- делимично примењује тачан однос величина и пропорције у композицији,
- зна да успостави равнотежу боје и облика у композицији
- користи боју да би оплеменио композицију, изразио се њеном симболиком , остварио равнотежу или доминанту
- уме да направи тродизмензионалну макету папирнате композиције
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру и на њој примени принципе компоновања
- примењује поступност градације у простору стварајући илузију дубине у композицији

- у свом раду примењује вертикалну, хоризонталну, кружну, дијагоналну и слободну композицију
- креира занимљиве колажне и асамблаж композиције
- осмишљава занимљиву тродимензионалну композицију од рециклаже
- осмишљава решење скулптуре као део просторне композиције градског парка
- користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

За оцену 3 (добар) ученик

- делимично користи сликарске технике и алате
- делимично примењује знање од раније
- не користи све ликовне елементе
- ослања се на туђим идејама
- не поштује тачан однос величина и пропорције у композицији,
- делимично зна да успостави равнотежу боје и облика у композицији
- оскудно се користи бојом
- није самосталан да направи тродимензионалну макету папирнате композиције
- уме да изваја једноставну тродимензионалну скулптуру
- не уме да прикаже илузију дубине у композицији
- у свом раду користи само вертикалну, хоризонталну и слободну композицију
- делимично испуни композицију сатехником колаж и асамблаж
- уз помоћ наставника комбинује композицију од рециклаже
- не користи се другим изворима као подстицај за стваралачки рад;

За оцену 2 (довољан) ученик

- ретко користи сликарске технике и алате
- ретко примењује знање из ранијих разреда
- не зна да наброји ликовне елементе једне композиције
- ослања се на помоћ наставника и често нема идеје
- не зна однос величина и пропорције у композицији,
- композиције су му полупразне и без примене принципа компоновања
- изражава се једноставним облицима и ретко кад се изрази бојом
- није самосталан да направи тродимензионалну макету или скулптуру
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовољан) ученик

- не користи сликарске технике
- не надовезује знање из ранијих разреда
- не зна ликовне елементе, принципе и пропорцију композиције
- пасиван је и није самосталан у раду
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

Област : РИТАМ, ГРАДАЦИЈА И КОНТРАСТ

За оцену 5 (одличан) ученик :

- препознаје ритам као један од ликовних елемената
- уме да постигне ритам комбинујући, понављајући разне облике, линије и боје,
- уме да препозна ритмове на туђим уметничким делима(сликама и скулптурама)
- уме да опише карактер и улогу ритма у многим ликовним делима као експресивни израз у експресионизму
- уме да се изрази са више различитих ритмова где парцијално на свом раду приказује смену хармонијског и неправилног ритма,
- различитост ритмова постиже коришћењем различитих техника и сликарско-цртачког алата
- у свом раду примењује градацију боје, облика(величине) и светлине
- уме да путем градације тј. постепеним повећавањем облика ствара утисак раста, кретање, док смањењем облика ствара илузију дубине, просторности.
- зна да се изрази градацијом светлости тј. валерским вредностима једне боје и тиме створи илузију волумена
- уме да путем контраста линије, облика и боја створи утисак динамике и кретање елемената на једној композицији
- уме да примени контраст између више боја, контраст светлина, облика и контраст структура.
- —користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за даљи , напреднији стваралачки рад;

За оцену 4(врлодобар) ученик :

- препознаје ритам као један од ликовних елемената
- уме да постигне ритам комбинујући, понављајући разне облике, линије и боје,
- делимично препознаје ритмове на туђим уметничким делима(сликама и скулптурама)
- делимично описује карактер и улогу ритма у многим ликовним делима као експресивни израз у експресионизму
- уме да се изрази са више различитих ритмова где парцијално на свом раду приказује смену хармонијског и неправилног ритма,
- различитост ритмова постиже коришћењем различитих техника и сликарско-цртачког алата
- делимично примењује градацију боје, облика(величине) и светлине
- делимично путем градације тј. постепеним повећавањем облика ствара утисак раста, кретање, док смањењем облика ствара илузију дубине, просторности.
- делимично се изржава градацијом светлости тј. валерским вредностима једне боје и тиме створи илузију волумена
- делимично успева да путем контраста линије, облика и боја створи утисак динамике и кретање елемената на једној композицији
- делимично примењује контраст између више боја, контраст светлина, облика и контраст структура.
- —користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за даљи , напреднији стваралачки рад;

За оцену 3(добар) ученик :

- делимично не познаје ритам као један од ликовних елемената
- делимично постиже ритам понављајући неке облике, линије и боје,

- теже препознаје ритмове на туђим уметничким делима(сликама и скулптурама)
- уз помоћ наставника постиже хармонијски и неправилни ритам,
- делимично примењује градацију само боје и облика(величине)
- уз помоћ наставника разуме ако постепено повећава облике онда ствара утисак раста, кретање,
- уз помоћ наставника разуме док смањењем облика ствара илузију дубине, просторности.
- не уме градацијом градацијом светлости тј. валерским вредностима једне боје да створи илузију волумена
- делимично и уз помоћ наставника путем контраста линија, облика и боја ствара утисак динамике и кретање елемената на једној композицији
- слабо разуме контраст између више боја, контраст светлина, облика и контраст структура.

За оцену 2(довољан) ученик :

- не познаје ритам као један од ликовних елемената
- уз помоћ наставника постиже ритам понављајући облике, линије и боје,
- не препознаје ритмове на туђим уметничким делима(сликама и скулптурама)
- уз помоћ наставника разуме хармонијски и неправилни ритам,
- не разуме градацију боје , облика(величине) и светлине
- слабо разуме контраст између више боја, контраст светлина, облика и контраст структура.
- на својим радовима слабо користи ритам
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не познаје ритам као један од ликовних елемената
- уз помоћ наставника уме да покаже миран и неправилан ритам само облика
- не разуме градацију
- уз помоћ наставника уме да покаже само контраст облика и неких парова боја
- на својим радовима не користи ритам, градацију и контраст
- пасиван је и није показао интересовање за ову тему
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу , не остварује исходе циља и задатка

Област : ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА

За оцену 5 (одличан) ученик :

- користи традиционалне технике , одабрана савремена средства за ликовна истраживања и усвојено знање од раније
- изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију;
- ученик примењује естетски доживљај простора и окружења у ком живи;
- уме да нацрта облике у ентеријеру и екстеријеру користећи линеарну перспективу
- овладао је правилима перспективе и примењује је за простор и објекте у простору
- користи се колористичком, линеарном и ваздушном перспективом
- разуме шта је птичја а шта жабља перспектива и користи је у раду
- примењује тачан однос величина и пропорције у простору,

- зна да успостави равнотежу боје и облика,хармонију,јединство, доминанту, контраст,ритам градацију и однос величина у композицији
- користи боју да би оплеменио простор и дао композицији симболизам и равнотежу
- уме да направи тродизмензионалну макету простора
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру и осмисли простор у самој скулпури,
- уме да разликује савремену архитектуру од архитектуре кроз уметничке стилове
- делимично користи вертикалну, хоризонталну,кружну, дијагоналну и слободну композицију
- осмишљава композицијско решење скулптуре у простору
- обликује простор у коме борави користећи стечена знања.
- користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- делимично користи традиционалне технике и користи знање од раније
- изражава се ликовним елементима, емоцијом и имагинацијом;
- делимично примењује естетски доживљај простора и окружења у ком живи;
- делимично уме да нацрта облике у ентеријеру и екстеријеру користећи линеарну перспективу и тако ствара утисак перспективе и дубине у простору
- делимично се користи са колористичком, линеарном и ваздушном перспективом
- разуме шта је птичја а шта жабља перспектива и користи је у раду
- примењује тачан однос величина и пропорције у простору,
- делимично успоставља равнотежу боје и облика,хармонију,јединство, доминанту, контраст,ритам градацију и однос величина у композицији
- користи боју да би оплеменио простор и дао композицији симболизам и равнотежу
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру и осмисли простор у самој скулпури,
- у свом раду примењује вертикалну, хоризонталну,кружну, дијагоналну и слободну композицију
- осмишљава композицијско решење скулптуре у простору
- обликује простор у коме борави користећи стечена знања.
- користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;

За оцену 3 (добар) ученик :

- користи само неке сликарске технике
- изражава се само неким ликовним елементима
- уз помоћ наставника користи линеарну перспективу
- делимично се користи са колористичком, линеарном и ваздушном перспективом
- разуме шта је птичја а шта жабља перспектива
- није тачан у пропорцији и односу величина у простору
- делимично поштује сликарске принципе компоновања
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру
- у свом раду примењује само вертикалну, хоризонталну и слободну композицију
- осмишљава композицијско решење скулптуре у простору

За оцену 2 (довољан) ученик :

- некад користи сликарске технике

- од ликовних елемената користи линију и облик
- не уме да користи ни једну перспективу
- разуме шта је птичја а шта жабља перспектива
- није тачан у пропорцији и односу величина у простору
- не поштује сликарске принципе компоновања
- уме да изваја тродимензионалну скулптуру
- у свом раду примењује само слободну композицију
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не користи сликарске технике
- од ликовних елемената користи просте облике
- не користи боју
- не уме да користи ни једну перспективу
- није тачан у пропорцији и односу величина у простору
- не разуме сликарске принципе компоновања
- пасиван је и није показао интересовање за ову тему
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу , не остварује исходе циља и задатка

Област : КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА

За оцену 5 (одличан) ученик :

- изражава се свим расположивим техникама и алатима
- користи комбиноване технике и тако ствара колаже
- користи познате предмете, бића и појаве и на креативан начин путем имагинације смешта у простор који такав не постоји.
- сам комбинује и осмишљава композицију
- ствара необичне просторе , призоре и наративност
- осмишљава градацијом и линеарном перспективом дубине простора
- изражава се разним облицима, текстуром и светлом
- користи разне теме и мотиве
- служи се стилским фигурама, симболима, знаковима
- наизменично користи реализам и стилизацију
- користи литературу из модерне уметности почетак 20. века
- ствара необичне односе који не постоје у обичном животу између необичних предмета у необичним просторима у коме све лебди и креће се у необичним правцима
- изучава разне уметнике који су неговали уметност фантастике и апстракције
- способан је да своје фантазије изрази кроз скулптуру, цртеж, колаж, асамблаж и слику
- размишља о доприносу и значају овакве уметности за свој лични развој , за туризам , очување идентитета једног народа и културну баштину наше Србије

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- изражава се свим расположивим техникама и алатима
- делимично користи комбиноване технике и тако ствара колаже
- ствара познате предмете, бића и појаве и на креативан начин путем имагинације смешта у простор који такав не постоји.
- сам комбинује и осмишљава композицију, стилским фигурама, симболима, знаковима

- делимично користи градацију и линеарну перспективу, реализам и стилизацију
- изражава се разним облицима, текстуром и светлом
- користи разне теме и мотиве, стилске фигуре, симболе, знакове
- користи литературу из модерне уметности почетак 20. века
- ствара необичне односе који не постоје у обичном животу између необичних предмета у необичним просторима у коме све лебди и крећесу необичним правцима
- делимично изучава разне уметнике који су неговали уметност фантастике и апстракције
- способан је да своје фантазије изрази кроз скулптуру, цртеж, колаж, асамблаж и слику
- размишља о доприносу и значају овакве уметности за свој лични развој, за туризам, очување идентитета једног народа и културну баштину наше Србије

За оцену 3 (добар) ученик :

- не изражава се свим техникама и алатима
- делимично користи комбиноване технике и тако ствара колаже
- помаже се уџбеником да би бића и појаве сместио у простор који такав не постоји.
- слабије примењује стилске фигуре, симболе и знаков у својој слободној композицији
- не користи градацију и линеарну перспективу и стилизацију
- изражава се разним облицима
- делимично је способан је да своје фантазије изрази кроз скулптуру, цртеж и слику

За оцену 2 (довољан) ученик :

- не користи све технике и алате
- уз помоћ наставника необично биће смешта у простор који такав не постоји.
- не познаје стилске фигуре и слабо користи симболе и знакове
- изражава се малим бројем облика
- делимично је способан је да своју идеју изрази кроз скулптуру, цртеж и слику
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не користи сликарске технике
- изражава се малим бројем облика
- не изражава машту и креативност
- пасиван је и одбија сарадњу са наставником
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

Област : СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ

За оцену 5 (одличан) ученик :

- изражава се свим расположивим техникама и алатима
- користи комбиноване технике и тако ствара модерне слике
- истражује различите односе линија, боја, облика текстура и светлина
- ствара слободне ритмичке композиције системом низања линија, облика и боја
- ствар анеобичне апстрактне слике
- исказује своје расположење и темперамент, своју емоцију и унутрашње стање
- својом маштом ствара беспредметну уметност тј. апстрактну уметност
- изражава се прскањем, капљањем, геометријском или лирском апстракцијом

-изучава многе представнике ових модерних праваца као што је акционо сликарство, енформел,неодадаизам, поп-арта,хиперреализам, оптичка уметност и оп-арт
-размишља о доприносу и значају овакве уметности за свој лични развој, за развој савремених уметничких праваца,за туризам, очување идентитета једног народа и његову културну баштину

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- делимично се изражава свим расположивим техникама и алатима
- делимично користи комбиноване технике
- истражује различите односе линија, боја, облика текстура и светлина
- ствара слободне ритмичке композиције системом низања линија, облика и боја
- ствара необичне апстрактне слике
- исказује своје расположење и темперамент, своју емоцију и унутрашње стање
- својом маштом ствара беспредметну уметност тј.апстрактну уметност
- делимично се изражава се прскањем, капљањем.-акционим сликарством
- делимично се изражава геометријском или лирском апстракцијом
- делимично се интересује за многе представнике ових модерних праваца као што је акционо сликарство, енформел,неодадаизам, поп-арта,хиперреализам, оптичка уметност и оп-арт
- размишља о доприносу и значају овакве уметности за друштво и земљу

За оцену 3 (добар) ученик :

- делимично користи неке сликарске технике и алате
- уз помоћ наставника размишља о односима између линија, боја и облика
- уз помоћ наставника ствара ритмичку композицију низањем линија, облика и боја
- уз помоћ наставника ствара необичне апстрактне слике
- користи машту али свесно размишља о комбиновању скупова

За оцену 2 (довољан) ученик :

- користи само једну врсту сликарске технике
- уз помоћ наставника разговара о односима између линија, боја и облика
- уз помоћ наставника ствара ритмичку композицију низањем линија, облика и боја
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не користи сликарске технике
- изражава се малим бројем облика
- не изражава машту и креативност
- пасиван је и одбија сарадњу са наставником
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

Област : КОМУНИКАЦИЈА

За оцену 5 (одличан) ученик :

- разуме улогу визуелне комуникације у свакодневном животу;
- разуме садржај визуелних порука тј. графичког цртежа
- разликује врсте визуелних порука и њихове намене (саобраћајни знакови, смајлови, графички знаци, симболи, хералдика, вињете, рекламе, плакати, амблеми, билборди, логои...)
- изражава своје замисли и позитивне порука одабраном ликовном техником;

- уме да развија перцепцију за поруке које се преносе визуелним путем
- уме да кодирање и декодирање визуелне информације.
- идентификује теме у одабраним уметничким делима и уочава циљеве једноставних визуелних порука;
- уме да сам осмисли знак који одговара теми
- у изради знака користи стилизовани цртеж
- примењује креативност и машту у својим идејама
- веома је прецизан у бојењу и конструктиван у изради техничког цртежа
- уме да користи симболе и зна да их тумачи и примени за одговарајућу поруку
- уме да користи боју и користи њену улогу као симбол
- користи стилске фигуре; персонификацију, алегорију и метафорику
- продубљује своје знање користећи интернет и литературу
- показује интересовање за малу графику „ex libris“

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- разуме улогу визуелне комуникације у свакодневном животу;
- разуме садржај визуелних порука тј. графичког цртежа
- разликује врсте визуелних порука и њихове намене (саобраћајни знакови, смајлови, графички знаци, симболи, хералдика, виџете, рекламе, плакати, билборди, логои...)
- изражава своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- идентификује теме у одабраним уметничким делима и уочава циљеве једноставних визуелних порука;
- уме сам да осмисли знак који одговара теми користећи машту
- не уме да сведе знак до крајње једноставности; стилизовани цртеж
- није довољно прецизан у изради техничког цртежа
- уме да користи симболе, зна да их тумачи и примени за одговарајућу поруку
- уме да користи боју и њену улогу као симбол
- није прецизан у бојењу
- слабије користи стилске фигуре
- продубљује своје знање користећи интернет и литературу
- показује интересовање за малу графику „ex libris“

За оцену 3 (добар) ученик :

- разуме садржај визуелних порука тј. графичког цртежа
- разликује врсте визуелних порука и њихове намене (саобраћајни знакови, смајлови, графички знаци, симболи, хералдика, рекламе, плакати, билборди..)
- не уме сам да осмисли знак који одговара теми, потребна му је помоћ наставника
- не уме да сведе знак до крајње једноставности; поставља небитне детаље
- није довољно прецизан у изради техничког цртежа
- не уме да тумачи све симболе и да их примени у свом задатку
- не изражава се бојом

За оцену 2 (довољан) ученик :

- делимично разуме садржај визуелних порука тј. графичког цртежа
- не уме сам да осмисли, креира, потребна му је помоћ наставника
- не уме да тумачи све симболе и да их примени у свом задатку
- не изражава се бојом
- остварује минималне исходе циља и задатка

За оцену 1 (недовоља) ученик :

- у свом окружењу се оскудно служи визуелном комуникацијом

- делимично тумачи симболе и не жели да их примени у задатку
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не показује сарадњу ни интересовање за ову област
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

ГЕОГРАФИЈА

ГЕОГРАФИЈА - КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

ОШ "Иво Лола Рибар" Велико Градиште

8. разред

Ученик се оцењује најмање 4 пута у полугодишту у 8. разреду. Ученик може бити оцењен сваког часа (без обзира на тип часа) и у сваком делу часа (у уводном, главном и завршном делу). Ученик у току часа може бити само један пут оцењен. Оцена мора бити јавна, образложена са препорукама ученику за даљи рад и напредак. Закључна оцена се изводи на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом и Правилником о оцењивању у соновном образовању и васпитању.

Ученик се оцењује: усмено, писмено и на основу активности на часовима. Писмене провере до 15 минута трајања, обављају се без најаве, и оцене са њих евидентирају се у педагошкој документацији, а не у дневнику. Писмене провере дуже од 15 минута морају бити најављене и добијена оцена се уноси у дневник, у року од 8 дана од дана провере.

Бодовна скала за писмену проверу знања:

Ученик добија оцену недовољан (1) ако је остварио 0-29% од укупног броја поена

Ученик добија оцену довољан (2) ако је остварио 30-49% од укупног броја поена

Ученик добија оцену добар (3) ако је остварио 50-69% од укупног броја поена

Ученик добија оцену врло добар (4) ако је остварио 70-85% од укупног броја поена

Ученик добија оцену одличан (5) ако је остварио 86-100% од укупног броја поена

Провера картографске писмености може бити остварена усменим и писменим путем.

Ученицима ће за вежбање бити потребна нема карта.

Критеријуми за бројчане оцене у 8. разреду:

Одличан (5) – У потпуности и са лакоћом ученик уме да: анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира

графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије; објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету. Ученик показује изузетно висок степен степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) - У великој мери ученик уме да: анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије; објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету. Ученик показује висок степен степен активности и ангажовања.

Добар (3) – У довољној мери ученик уме да: анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине; описује

репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије; објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету. Ученик показује делимичан степен активности и ангажовања.

Довољан (2) – Ученик препознаје – усваја основне појмове везане за географски положај, границе и величину територије Србије, физичко - географске и друштвено – географске одлике наше земље и свога завичаја. Усвојена знања су на нивоу репродукције. У мањој мери се сналази на географској карти, уз помоћ наставника. Ученик показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) - Ученик нема познавање основних појмова из регионалне географије Србије - географски положај, границе и величина територије Србије, основне физичко - географске и друштвено – географске одлике наше земље и свога завичаја. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не уме да репродукује градиво. Не уме да се оријентише на карти. Ученик не показује интересовање за предмет, учешће у активностима на часовима, не показује жељу за напредовањем.

ИСТОРИЈА

Елементи оцењивања из историје су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

1. писмених провера знања (контролних задатака)
2. усменог испитивања;
3. остале активности.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године. При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

- **ПИСМЕНО** – Писмена оцењивања се врше најчешће након пређене области, уз ранију најаву, а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута, не најављују се, а наставник може након 2-3 такве провере да унесе оцену у дневник само уколико је у најбољем интересу ученика. Провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20% задатака напредног нивоа. На основу оствареног нивоа постигнућа ученик добија одговарајућу оцену. Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена.

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 - 29	
2	30 – 49	Основни ниво
3	50 – 69	Средњи ниво
4	70 – 89	Средњи ниво
5	90 -100	Напредни ниво

У зависности од тежине теста и састава одељења дозвољена су одступања од 5%.±. Ученик сваку оцену са контролне вежбе може поправити, али се оцена прво уписује у дневник јер је провера заказана у законском року. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености

исхода,— уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености— прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености— прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

2. УСМЕНО – Ученик у току школске године може добити четири или више оцена на усменом одговарању. Ученик усмено одговара историјске чињенице и садржаје из области које су до тада учене. Ученику су унапред дати називи области које ће бити на усменом испитивању.

3. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ –Ученик у току школске године може добитиједну или више оцена на основу активности и његових резултата рада: 1) Кратки усмени одговори на часу приликом обраде нове лекције или утврђивања градива; 2) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема; 3) Однос према раду; 4) Израда домаћих задатака; 5)Презентације; 6)Истраживање; 7) Петнаестоминутне провере (овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика и уписује се кроз активност ученика) 8) Изузетна постигнућа на такмичењима; 9)Употреба ИКТ-а

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСКЕ ПИСМЕНОСТИ може бити остварена усменим и писменим путем

Целокупна активност ученика на часу коју наставник прати у педагошкој свесци или есдневнику може бити изражена сумативном оценом. Оцена не мора нужно да садржи све наведене активности, а може да буде и дата за сваку појединачну активност посебно.

ОЦЕНЕ УЧЕНИКА

ДОВОЉАН (2) - знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,и у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; самостално решава једноставне задатке -једноставне ситуације решава уз помоћ наставника; Писање .углавном редовно Написано –непотпуно,делимично тачно,делимично уредно; Провера - углавном зна образложити написано ;Интерес за предмет показује на подстицај наставника;Рад на часу -труди се да самостално решава задатке; повремено учествује у расправи; Сарадња -тражи помоћ када му нешто није јесно ;Извршавање обавеза труди се да пише све у свеску ,на час доноси потребан прибор; Извршава додељене задатке искључиво на захтев (уколико је у групи или пару уз подршку осталих чланова) - Самостално не може да презентује јер на задату тему није ништа научио/ла

ДОБАР (3) –ученик у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,и у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије -решава једноставне проблемске ситуације; Писање - редовно Написано -углавном потпуно и тачно -углавном уредно; Провера -углавном зна образложити написано; Интерес за предмет показује; Рад на часу -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи; Сарадња -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ ;Извршавње обавеза - свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор -Извршава додељене задатке

у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком -Самостално не може да презентује већ чита претходно написано;. Начин излагања -уме да каже само оно што пише на презентацији а често и чита написано

ВРЛО ДОБАР (4) – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове,и самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; решава задатке брзо и тачно; Писање – редовно; Написано -потпуно - тачно -детаљно –уредно;Провера - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно; Интерес за предмет показује стално;Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке ;учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје ;Сарадња -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима; Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен -Планира динамику рада, организује активности уколико се ради у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране продукте. - Утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе; -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком - Самостално може да презентује , образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно - Уважава чланове тима и различитост идеја;Презентовање -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно ;Начин излагања -зна образложити написано

ОДЛИЧАН (5) у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Решава задатке брзо и тачно и са лакоћом - самостално и успешно решава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије или креира сопствене; Писање - редовно Написано,потпуно -тачно ,детаљно -уредно ;Провера - зна да образложи написано - образлаже јасно, тачно и потпуно ;Интерес за предмет -изражен -служи се додатним изворима знања ;Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје; Сарадња -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима ;Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен; Уважава мишљења других и помаже им у реализацији њихових задатака уколико ради у групи или пару,уколико ради сам задатке извршава сам; Фокусиран је на циљ продуката у задатом временском оквиру; - Утврђује приоритете и ризике -Самостално може да презентује , образлаже своје идеје и поступке које примењује јасно, тачно и потпуно ;Начин излагања -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница,самоуверен –зна да образложи написано уз навођење примера и битних чињеница

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

НАСТАВНА ТЕМА

НАСТАВНА ТЕМА

ОСНОВЕ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ оцена **ДОВОЉАН**

(2) – Именује и разликује основне временске одреднице; именује историјске периоде и зна редослед историјских периода; уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости; препознаје значење основних појмова из историје цивилизације; **ДОБАР (3)** – Именује периоде прошлости и наводи граничне догађаје; повезује историјске изворе са установама у којима се чувају; Наведе најважније догађаје, појмове, личности, карактеристике ...савременог доба; користи основне историјске појмове; пореди историјске периоде; **ВРЛО ДОБАР (4)** - Именује периоде прошлости и наводи граничне догађаје; повезује историјске изворе са установама у којима се чувају; Наведе најважније догађаје, појмове, личности, карактеристике ...савременог доба; користи основне историјске појмове; пореди историјске периоде; Разврстава историјске изворе према њиховој подели и историјском периоду; **ОДЛИЧАН (5)** - Именује периоде прошлости и наводи граничне догађаје; повезује историјске изворе са установама у којима се чувају; Наведе најважније догађаје, појмове, личности, карактеристике ...савременог доба; користи основне историјске појмове; пореди историјске периоде; Разврстава историјске изворе према њиховој подели и историјском периоду; пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности;

ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ

ДВА СВЕТСКА РАТА оцена **ДОВОЉАН (2)** - Користи основне историјске појмове - Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи - Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту - препознаје улогу Србије у југословенској држави; **ДОБАР (3)** - Користи основне историјске појмове - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) - Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Употреби податке из табеле у једноставном истраживању - Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту - препознаје улогу Србије у југословенској држави; **ВРЛО ДОБАР (4)** - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) Поштује правила заједничког рада и

препознаје своје место и улогу у групи Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност Изражава своје ставове на аргументован начин Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; **ОДЛИЧАН (5)** - Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност - изражава своје ставове на аргументован начин Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Упореди, анализира и уочава разлике између свог и ставова других Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу - идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности Наведите примере како су идеје о родној верској етничкојравноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ оцена **ДОВОЉАН (2)** - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Користи основне историјске појмове На карти показује места где су се десили одређени догађаји -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Самостално или у групи реализује једноставне задатке; **ДОБАР (3)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Користи основне историјске појмове -На карти показује места где су се десили одређени догађаји Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Самостално или у групи реализује једноставне задатке Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Објасни значење појмова геноцид и Холокауст **ВРЛО ДОБАР (4)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера -Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у

Савременом добу -Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни) **ОДЛИЧАН (5)** - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у Савременом добу Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја -Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији - Идентификује— узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта

ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ

РАТА оцена **ДОВОЉАН (2)** - Користи основне историјске појмове Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права; **ДОБАР (3)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом -Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ -Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права **ВРЛО ДОБАР (4)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије Препознаје смисао и сврху неговања сећања на

важне личности и догађаје из историје државе и друштва -Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права; **ОДЛИЧАН (5)** - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије -Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Презентује самостално резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудиовизуелног материјала Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији

ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА

оцена **ДОВОЉАН (2)** - Користи основне историјске појмове Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Презентује у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ; **ДОБАР (3)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Користи основне историјске појмове Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ; **ВРЛО ДОБАР (4)** - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Препознаје смисао— и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на— историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај— историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Повеже визуелне и— текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом Презентује— самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна— историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији;

ОДЛИЧАН (5) - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Презентује самостално резултате истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудиовизуелног материјала Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији Наведе примере како су идеје о родно, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва

МАТЕМАТИКА

Критеријуми оцењивања ученика осмог разреда из математике

У овом документу као и у уџбенику са збирком задатака који користе ученици, формулисана су три нивоа постигнућа. Нивои постигнућа описују захтеве различите тежине, когнитивне комплексности и обима знања, од једноставнијих ка сложеним. Сваки наредни ниво подразумева да је ученик савладао знања и вештине са претходног нивоа.

- Основни ниво

На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења. То су функционална и трансферна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Овде су смештена и она знања и умења која нису једноставна, али су тако темељна да заслужују посебан напор, који је потребан да би њима овладали готово сви ученици.

- Средњи ниво

На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

- Напредни ниво

На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама.

Праћење рада ученика, проверавање његовог знања и оцењивање се обавља континуирано и систематски. При оцењивању се користи што више објективних елемената и поступака.

Оцењивање знања и праћење рада ученика и успеха ученика (прикупљање података који су битни за оцењивање ученика из математике) врши се у свим фазама наставе током читаве школске године. При томе се користе разноврсне методе и облици, односно технике, као што су:

- разне форме усменог проверавања
- 2. домаћи задаци
- 3. запис у свесци и уредност
- 4. петнаестоминутна проверавања
- 5. контролне вежбе
- 6. школски писмени задаци
- 7. пројекат

1. разне форме усменог проверавања

Усмено проверавање знања најчешће се састоји у томе да ученик одговара на припремљена или импровизована питања наставника или решавање задатака на табли. Усменим проверавањем наставник сазнаје и то колико је ученик у стању да изрази своје мисли и формулише их речима, изражава ли се прецизно, колико је схватио градиво и како га зна објаснити.

Испитивање се врши током обраде теме или уколико је ученик изразио жељу да усмено одговара неку раније обрађену тему. Уколико је тема подељена на два или више делова, а за успешно савладавање су потребна знања из претходног дела, наставник има право да од ученика захтева да зна да примени и претходно усвојена знања.

Довољан (2) – Усмено навођење основних правила и појмова везаних за тему.

Добар (3)- Усмено навођење и објашњавање правила, дефиниција, појмова; записивање математичких формула и решавање једноставнијих примера (2 задатка)

Врло добар (4)- Усмено дефинисање и објашњавање појмова, ставова, теорема, записивање правила математичким формулама, примена на решавање задатака средњег нивоа (2 задатка).

Одличан (5)- Усмено дефинисање и објашњавање правила, појмова, ставова, теорема, учовање логичко-последичних веза, тачно решавање задатака напредног нивоа (2 задатка). Доказивање теорема. Оцена се уписује у педагошку свеску или дневник.

2. домаћи задаци

Контролне вежбе су писани облици проверавања који се најчешће реализују са циљем да се провере стипања нових знања или час увежбавања и имају за циљ да ученици самосталним радом додатно увежбају наставне садржаје који су рађени на часовима. Ученик је обавезан да редовно ради домаћи задатак и активно анализира решења домаћег задатка на часу.	Домаћи задаци су вероватно најзначајнији и најфреквентнији облик проверавања ученичких знања и умења у настави математике. Задају се углавном после сваког наставног часа без обзира да ли је он час увежбавања или час уопште. Ученик је обавезан да редовно ради домаћи задатак и активно анализира решења домаћег задатка на часу.	недовољан (1)	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
	3. Запис у свесци и уредност					
	Ученик је дужан да у свеску записује садржај који се обрађује на часу. Свеска се редовно прегледа.					
	4. Петнаестоминутна проверавања					
	Оцена се не уписује у дневник али може да утиче на закључну оцену ако је то у интересу детета. Или се после више урађених петнаестоминутних провера збирно одреди и унесе оцена.					
5. и 6. контролне вежбе и школски писмени задаци						
методском јединицом (као код петоминутних проверавања), већ једном комплетном тематском целином. Задају се после обраде, увежбавања и систематизације једне наставне теме или неког важног дела већих тематских целина. Школски писмени задаци су, за разлику од контролних						

вежби и многих других облика проверавања, обавезни и њихова реализација је предвиђена наставним програмом четири пута у једној школској години. Писмени задаци се реализују после две до три наставне теме и у нешто већој мери проверавају трајност знања. Писмени задаци се пишу хемијском оловком у вежбанку. Пре контролне вежбе и писменог задатка се реализује бар један час припреме и ученици добијају задатке за вежбу диференциран е по нивоима. На овим проверама знања су заступљени задаци са основног, средњег и					
---	--	--	--	--	--

напредног нивоа. Оцена се обавезно уписује у дневник рада.					
На почетку сваког полугодишта школа објављује распоред писмених преовера дужих од 15 минута на огласној табли и на сајту школе. За такве писмене провере примењује се следећа скала за оцењивање:					
Оцена Број бодова	0-34	35-54	55-69	70-84	85-100

Ако ученик није задовољан оценом коју је добио на контролној вежби или писменом задатку може да ради још један тест из исте области у термину који договори са наставником (то може бити на часу редовне наставе или на допунској настави). И ова оцена се обавезно уписује у дневник рада.

- пројекат

Редово присуствовање часовима на којима се ради пројекат, доношење материјала, учествовање у раду групе, пристојно понашање на часу без ометања и саботирања рада осталих чланова групе.	довољан (2)
Ученик течно чита са унапред припремљеног материјала и одговара на питања наставника у вези са начином реализације пројекта и обрађеном темом.	добар (3)
Самостално, уз повремено подсећање са паноя/екрана , тачно у смислу науке и начина реализације пројекта.	врло добар (4)
Самостално, без читања са паноя/екрана, речито, добро образложено, тачно у смислу науке и начина реализације пројекта.	одличан (5)

Осим тога константно се ради на:

- степену напредовања ученика
- текућем праћењу рада и понашања ученика на часу и ван часа
- праћењу рада ученика у допунском или додатном раду и слободним активностима
- праћењу уредности ученикових радова
- прикупљању података о интересовањима ученика, условима у којима ученик живи и ради и друго.

Оцена	Блумова таксономија	Тип очекиваног мишљења	Типови за активности (захтеви за спровођење активности)
довољан (2)	Знање (препознавање, запамћивање)	Присећање или препознавање информације која је учена	Опиши, наведе, кажи, понови, препознај, именуј
добар (3)	Разумевање	Трансформисање, реорганизација, или интерпретација садржаја	Организуј, скрати, преведи, изради на другачији начин, дефиниши, интерпретирај, закључи, предвиди, објасни, покажи
врло добар (4)	Примена	Употреба информација у новим ситуацијама и при решавању задатака који имају један тачан одговор	Реши, пренеси, наведи пример, прилагоди, уради на другачији начин, препознај на примеру, прошири, упореди, групиши
одличан (5)	Анализа	Идентификовање разлога, извођење закључка који се заснивају на одређени подацима, анализирање закључака да би се утврдило да ли су ваљани	Разликуј, препознај по типовима примера, потврди, направи табелу, наведи све могуће последице, разграничи, организуј
	Синтеза	Оригинално мишљење, оригиналан план, предлог, нацрт или прича	Креирај, измисли, образложи и представи, сажми, направи, замисли, измени, повежи, предвиди, одреди оно

			што је битно (основну тему, наслов) састави, скрати
	Евалуација	Процењивање идеја, изношење мишења, примешивање критеријума	Процени, кажи своје мишљење (шта ти мислиш и зашто тако мислиш) разреши нејасноћу, мери, рангирај, стави у низ

Оцена није само констатација знања. Она има, осим педагошких, посебне психолошке, социјалне и друге импликације. Ученику се оцењивањем омогућава да добије повратну информацију о свом раду, исказаном знању и залагању и да открије вредност метода учења и свога ангажовања у остварењу школских захтева. Оцену треба схватити као резултат упознавања, праћења развоја и вредновања знања (укључујући умења и навике), залагања и активности ученика. Оцена има троструку функцију:

(1) ИНФОРМАЦИОНУ - да благовремено обавести ученике, родитеље и школу о успеху појединих ученика, наставника о резултатима свог рада, а друштвену заједницу о остваривању програмских задатака наставе;

(2) МОТИВАЦИОНУ - да подстиче ученике на веће ангажовање и за систематско учење;

(3) ОРИЈЕНТАЦИОНУ - да буде основа за утврђивање узрока застоја и тешкоћа у напредовању ученика као и за предузимање одговарајућих педагошких и других мера ради постизања бољег успеха и бржег развоја ученика, да на крају основне школе буде један од усмеравајућих фактора за даље школовање (избор позива, школе).

НАСТАВНА ТЕМА: Сличност троуглова

Оцена: довољан (2)

- Одреди размеру дужи;
- Израчуна четврту геометријску пропорционалу;
- Конструкцијски подели дуж на n једнаких делова или у датој размери;
- Уочава на слици троуглове који су слични.

Оцена: добар (3)

- Применом Талесове теореме одређује дужину непознате дужи;
- Уочава на слици сличне троуглове на основу једнакости унутрашњих углова;
- Уочава парове пропорционалних страница сличних троуглова;
- Одреди растојање између два места на основу размере карте.

Оцена: врло добар (4)

- Применом Талесове теореме одређује дужину непознате дужи у реалним ситуацијама;
- Конструира четврту геометријску пропорционалу;
- Израчунава непознате странице сличних троуглова;
- Примењује сличност на правоугли троугао.

Оцена: одличан (5)

- Примењује Талесову теорему у конструкцијама;
- Конструира геометријску средину датих дужи;
- Решава проблемске задатке примењујући сличност троуглова.

НАСТАВНА ТЕМА: Тачка, права и раван**Оцена: довољан (2)**

- Препозна основне геометријске објекте;
- Уочава modele основних геометријских појмова (тачка, права, раван) у учионици, школском дворишту;
- Одреди однос тачке и праве и да запише однос припадања;
- Одреди однос тачке и равни и да запише однос припадања;
- Одреди да ли права припада равни;
- Уочава на слици паралелне, нормалне, мимоилазне праве и уме да запише њихов однос;
- Уочава на слици шта је пресек равни и уме да запише математичким писмом;
- Одреди пројекцију тачке на праву.

Оцена: добар (3)

- Дефинише шта су колинеарне и компланарне тачке;
- Дефинише чиме је одређена раван, а чиме права;
- Одреди колико је правих одређено датим неколинеарним тачкама;
- Израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када су крајње тачке са исте стране равни.

Оцена: врло добар (4)

- Одреди колико је правих одређено датим тачкама;
- Одреди и математички запише колико је равни одређено датим тачкама и датим правим;
- Израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када су крајње тачке са различитих страна равни.

Оцена: одличан (5)

- Израчунава дужину ортогоналне пројекције дужи када дуж заклапа угао 30° , 45° , 60° са равни;
- Израчунава дужину ортогоналне пројекције у реалним ситуацијама.

НАСТАВНА ТЕМА: Линеарне једначине и неједначине

Оцена: довољан (2)

- Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану користећи се само једном рачунском операцијом;
- Неједначине облика $x > a$, $x \geq a$, $x < a$, $x \leq a$, уме да прикаже графички и помоћу интервала;
- Проверава да ли дати број припада скупу решења једначине или неједначине.

Оцена: добар (3)

- Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната јавља са обе стране знака (не)једнакости са и без заграда, користећи се множењем монома и полинома;
- Влада појмом еквивалентних линеарних једначина и неједначина;
- Одређује врсту решења линеарне (не)једначине;
- Неједначине облика $a * x * b$, за $*$ $\in \{<, \leq\}$, где је x непозната, уме да прикаже графички и помоћу интервала.

Оцена: врло добар (4)

- Приликом решавања једначина и неједначина користи формуле за разлику квадрата и квадрат бинома;
- Користи (не)једначине у текстуалним задацима;
- Решава (не)једначине са разломљеним коефицијентима (тзв. ослобађање разломка);
- Уочава међусобно еквивалентне линеарне једначине и неједначине;
- Примени унију и пресек интервала, користећи се графичким приказом.

Оцена: одличан (5)

- Решава једначине са параметром, једначине и неједначине облика $AB=0$;
- Саставља и решава линеарне једначине и неједначине;
- Решава проблемске задатке са еквивалентним линеарним једначинама и неједначинама;
- Користи једначине и неједначине решавајући и сложеније текстуалне задатке и задатке са реалним контекстом;
- На основу линеарне (не)једначине уме да креира проблем са реалним контекстом.

ТЕМА: Призма

Оцена: довољан(2)

- Уочава моделе коцке и квадра у реалним ситуацијама;
- Разликује врсте призми;
- Наводи основне елементе призме;
- Црта мреже коцке и квадра;
- Рачуна површине и запремине квадра и коцке.

Оцена: добар (3)

- Израчунава дијагоналну призме и површину дијагоналног пресека када су неопходни елементи непосредно дати;
- Црта мреже и моделе правилних призми;
- Рачуна површину и запремину правилне призме када су неопходни елементи непосредно дати.

Оцена: врло добар (4)

- Црта мреже призми;
- Рачуна површину и запремину правилне призме када неопходни елементи нису непосредно дати;
- Користи дијагонални пресек за израчунавање неопходних елемената;
- Решава задатке примењујући Питагорину теорему.

Оцена: одличан (5)

- Решава проблемске задатке примењујући размеру, пропорцију, проценат, масу и густину;
- Рачуна површину и запремину призме примењујући Питагорину теорему на правоугли троугао чији је угао дат (30° , 45° , 60°);
- Рачуна и процењује површину и запремину призме у задацима из реалног живота;
- Уме да креира проблем са реалним контекстом, за чије решавање се користе Р и V призме.

НАСТАВНА ТЕМА: Пирамида

Оцена: довољан (2)

- Уочава моделе пирамиде у реалним ситуацијама;
- Разликује врсте пирамида;
- Наводи основне елементе пирамиде;
- Разликује мреже нацртаних пирамида према врсти пирамиде.

Оцена: добар (3)

- Црта мрежу и модел правилне пирамиде;

- Рачуна површину и запремину правилне пирамиде када су неопходни елементи непосредно дати.

Оцена: врло добар (4)

- Црта мрежу и модел пирамиде;
- Рачуна површину и запремину правилне пирамиде када неопходни елементи нису непосредно дати;
- Израчунава дијагонални пресек пирамиде;
- Решава задатке примењујући Питагорину теорему.

Оцена: одличан (5)

- Рачуна површину и запремину пирамиде примењујући Питагорину теорему на правоугли троугао чији је угао дат (30° , 45° , 60°);
- Користи дијагонални пресек за израчунавање неопходних елемената;
- Рачуна и процењује површину и запремину пирамида у задацима из реалног живота;
- Рачуна и процењује површину и запремину сложених тела;
- Креира проблем са реалним контекстом, за чије решавање се користе Р и V пирамида;
- Решава проблемске задатке примењујући размеру, пропорцију, проценат, масу и густину.

НАСТАВНА ТЕМА: Линеарна функција

Оцена: довољан (2)

- Препозна линеарну функцију дату формулом;
- Одреди вредност функције дате таблицом или формулом;
- Црта график линеарне функције на основу табеле;
- Уме аналитички да утврди да ли тачка припада графику функције.

Оцена: добар (3)

- Одреди експлицитни, односно имплицитни облик линеарне функције;
- Одреди нулу функције;
- Препозна и објасни да ли је функција дата у експлицитном облику растућа или опадајућа
- Препозна и објасни да ли функције дате у експлицитном облику имају паралелне графике.

Оцена: врло добар (4)

- На основу графика одређује једначину линеарне функције,
- Одређује обим и површину троугла који график линеарне функције гради са координатним осама
- Одреди знак функције аналитички;
- Препозна и објасни да ли је функција растућа или опадајућа за функцију дату у имплицитном облику
- Препозна и објасни да ли функције дате у имплицитном облику имају паралелне графике.

Оцена: одличан (5)

- Одреди знак функције на основу графика;
- На основу текста изражава линеарну зависност величина и представља графички;
- Решава задатке са параметром, примењујући својства линеарне функције.

НАСТАВНА ТЕМА: Систем две линеарне једначине са две непознате

Оцена: довољан (2)

- Провери да ли је уређени пар решење система две једначине са две непознате са целим коефицијентима;
- Реши методом замене систем у коме је једна непозната непосредно дата.

Оцена: добар (3)

- Решава једноставнији систем две једначине са две непознате са целобројним коефицијентима (методом замене и супротних коефицијента);
- Одређује врсту система (одређен, неодређен, немогућ);
- Решава систем две једначине са две непознате графичком методом.

Оцена: врло добар (4)

- Решава систем две једначине са две непознате;
- Саставља и решава систем две једначине са две непознате на основу једноставнијег текста.

Оцена: одличан (5)

- Саставља и решава систем две једначине са две непознате на основу сложенијег текста примењујући раније стечена знања (формуле за разлику квадрата, квадрат бинома, формуле за обим и површину геометријских фигура);
- Саставља и решава систем две једначине са две непознате за проблем са реалним контекстом.

НАСТАВНА ТЕМА: Ваљак

Оцена: довољан (2)

- Уочава модел ваљка у реалним ситуацијама;
- Наводи основне елементе и уме да их обележи;
- Препознаје мрежу ваљка међу датим мрежама;
- Израчуна површину и запремину ваљка користећи се општим обрасцима за P и V , ако су сви подаци

непосредно дати.

Оцена: добар (3)

- Црта мрежу и модел ваљка;
- Рачуна површину и запремину ваљка;
- Рачуна површину основног пресека и дијагоналу основног пресека ваљка.

Оцена: врло добар (4)

- Црта модел једнакостраничног ваљка;
- Рачуна површину и запремину када основни елементи нису непосредно дати;
- Рачуна површину и запремину ваљка који настаје ротацијом правоугаоника или квадрата око странице или осе симетрије страница.

Оцена: одличан (5)

- Рачуна површину и запремину ваљка који је описан или уписан у призму;
- Примењује Питагорину теорему на троугао чији је угао дат (30° , 45° , 60°);
- Рачуна и процењује површину и запремину ваљка у задацима из реалног живота;
- Рачуна и процењује површину и запремину сложених тела;
- Креира проблем са реалним контекстом, за чије решавање се користе P и V ваљка;
- Решава проблемске задатке примењујући размеру, пропорцију, проценат, масу и густину.

НАСТАВНА ТЕМА: Купа

Оцена: довољан (2)

- Уочава модел купе у реалним ситуацијама;
- Наводи основне елементе и уме да их обележи;
- Препознаје мрежу купе међу датим мрежама;
- Израчуна површину и запремину купе користећи се општим обрасцима за P и V , ако су сви подаци непосредно дати.

Оцена: добар (3)

- Црта мрежу и модел купе;
- Рачуна површину и запремину када нису основни елементи непосредно дати;
- Рачуна површину основног пресека купе.

Оцена: врло добар (4)

- Црта мрежу и модел једнакостраничне купе;
- Рачуна површину и запремину купе;
- Рачуна површину и запремину купе која настаје ротацијом правоуглог троугла око катете или једнакокраког троугла и једнакостраничног око осе симетрије.

Оцена: одличан (5)

- Рачуна површину и запремину сложених тела која настају ротацијом правоуглог трапеза, једнакокраког трапеза, ромба и квадрата око дијагонале, правоуглог троугла око хипотенузе;
- Примењује Питагорину теорему на троугао чији је угао дат (30° , 45° , 60°);
- Рачуна и процењује површину и запремину купе у задацима из реалног живота;

- Рачуна и процењује површину и запремину сложених тела;
- Решава проблемске задатке примењујући размеру, пропорцију, проценат, масу и густину;
- Креира проблем са реалним контекстом, за чије решавање се користе P и V купе.

НАСТАВНА ТЕМА: Лопта

Оцена: довољан (2)

- Уочава модел лопте у реалним ситуацијама;
- Наводи основне елементе лопте.

Оцена: добар (3)

- Рачуна површину и запремину када су основни елементи непосредно дати.

Оцена: врло добар (4)

- Рачуна површину и запремину када основни елементи нису непосредно дати.

Оцена: одличан (5)

- Рачуна површину и запремину лопте која је описана или уписана у друга геометријска тела;
- Рачуна и процењује површину и запремину лопте у задацима из реалног живота;
- Рачуна и процењује површину и запремину сложених тела;
- Решава проблемске задатке примењујући размеру, пропорцију, проценат, масу и густину
- Креира проблем са реалним контекстом, за чије решавање се користе P и V лопте.

ФИЗИКА

Бројчано оценом изражава се:

- 1) степен остварености прописаних стандарда;
- 2) ангажовање ученика у настави.

Критеријуми бројчаног оцењивања:

- 1) ученик који у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу и већину захтева са напредног нивоа стандарда уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5);
- 2) ученик који у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа стандарда уз мању помоћ наставника уз висок степен ангажовања, добија оцену врло добар (4);
- 3) ученик који у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већ део на средњем нивоу стандарда уз ангажовање ученика, добија оцену добар (3);
- 4) ученик који испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа стандарда постигнућа и ангажовање ученика, добија оцену довољан (2).

Оцене:

1. Број оцена у току полугодишта - минимум 4
2. Број писмених провера знања - 2
3. Број оцена са усмених одговора - 1 (минимум)
4. Оцена са реферата, есеја, пројеката, лабораторијских вежби, извођења демонстрационих огледа - 1
5. Активност на часу на основу уписа плусева – 1 (минимум)

Критеријуми оцењивања на контролним радовима:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	70-84 %
Добар (3)	50-69 %
Довољан (2)	30-49 %
Недовољан (1)	0-29 %

ФИЗИКА – образовни стандарди

Образовни стандарди су дефинисани за следеће области: **Силе, Кретање, Електрична струја, Мерење, Топлота и енергија и Математичке основе физике.**

За један број исказа, нпр. оних који су повезани са вештинама мерења, постоји само индиректна потврда у резултатима испитивања, због тога што коришћени инструменти испитивања нису имали могућности да такве вештине измере. Ипак, они су укључени у стандарде зато што су те компетенције препознате као битне.

Област	Ученик зна и уме		
	на основном нивоу	на средњем нивоу	на напредном нивоу
СИЛЕ	1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно 1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе 1.1.3. разуме принцип спојених судова	2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције 2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска 2.1.3. уме да препозна када је полуга у стању равнотеже 2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања 2.1.5. разуме и примењује концепт густине 2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида	3.1.1. разуме и примењује услове равнотеже полуге 3.1.2. зна какав је однос сила које делују на тело које мирује или се равномерно креће 3.1.3. зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи 3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима

КРЕТАЊЕ	1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање 1.2.2. уме да препозна равномерно кретање 1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине	2.2.1. уме да препозна убрзано кретање 2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују 2.2.3. уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање	3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање 3.2.2. уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање 3.2.3. зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању 3.2.4. зна основне физичке величине које описују таласно кретање 3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости 3.2.6. зна како се прелама и одбија светлост
---------	---	--	--

ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	1.3.1. уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале 1.3.2. уме да препозна магнетне ефекте електричне струје	2.4.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе 2.4.2. зна називе основних елемената електричног кола 2.4.3. уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно 2.4.4. уме да израчуна отпор, јачину струје или напон ако су му познате друге две величине 2.4.5. уме да препозна топлотне ефекте електричне струје 2.4.6. разуме појмове енергије и снаге електричне струје	3.4.1. зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу
МЕРЕЊЕ	1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока 1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена 1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време 1.4.4. уме да препозна јединице за брзину 1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака	2.3.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке 2.3.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону 2.3.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре 2.3.4. зна када мерења понављамо више пута	3.3.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система 3.3.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу 3.3.3. зна шта је грешка мерења

	1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време		
ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА	1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре 1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела	2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази 2.5.2. уме да препозна појаве код којих се електрична енергија троши на механички рад 2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге 2.5.4. зна да унутрашња енергија зависи од температуре 2.5.5. зна да запремина тела зависи од температуре	3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава 3.5.2. уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описују промене агрегатних стања

МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ		2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност 2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу 2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина	
ЕКСПЕРИМЕНТ	3.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији 3.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења 2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата 2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	3.7.3. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења 3.7.4. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ

ФИЗИКА – 8. разред

Циљеви

Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали циљеви и задаци наставе физике су:

- развијање функционалне писмености
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања
- развијање логичког и апстрактног мишљења
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја
- развијање способности за примену знања из физике
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији

Исходи:

Ученици треба да:

- разликује скаларне величине од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила, електрично поље...);
- користи на нивоу примене основне законе механике - Њутнове законе;
- стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (безтежинско стање);
- уме да слаже и разлаже силу, електрично поље...;
- упозна силу трења;
- разуме да је рад силе једнак промени енергије;
- на нивоу примене користи законе одржања (масе, енергије, наелектрисања);
- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и зна њихове карактеристике;
- прави разлику између температуре и топлоте;
- зна основне карактеристике звука и светлости;
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи;
- зна услове за настанак струје и Омов закон;
- уме да рукује мерним инструментима;
- користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.

Уџбеник по комесе изводи на настава:

Физика за 8. разред са збирком задатака, издавач „Вулкан Знање“

**Глобална структура годишњег програма
ФИЗИКА – 8. Разред**

Ред. бр.	Назив наставне теме/целине	Обрада	Понављање вежбање утврђивање	Лабораторијске вежбе	Провера градива.	Укупно	Стандарди
1	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	4	3	1		8	ФИ.2.2.3. ФИ.3.2.4. ФИ.3.2.5. ФИ.3.2.2. ФИ.3.2.3. ФИ 1.1.1. ФИ 1.2.1. ФИ 1.4.5. ФИ 1.4.6. ФИ 2.2.2. ФИ 2.2.3. ФИ 2.1.2.
2	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	6	6	2	1	15	ФИ.3.2.5. ФИ.3.2.6. ФИ 1.2.1. ФИ 1.2.2. ФИ 1.4.4. ФИ 2.7.1 ФИ 2.7.2. ФИ 2.7.3.
3	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	5	5		1	11	ФИ 2.6.1. ФИ 2.6.2. ФИ 2.5.3. ФИ 3.2.5. ФИ 1.3.1. ФИ 1.2.1. ФИ 1.3.2. ФИ 2.4.1. ФИ 2.4.3. ФИ 2.3.5.
4	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	9	5	3	1	18	ФИ.2.3.4. ФИ.3.4.2. ФИ.3.3.1. ФИ.2.3.3. ФИ.2.3.6. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.5.
5	МАГНЕТНО ПОЉЕ	4	2			6	ФИ 1.1.2. ФИ 1.3.2.
6	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	5	3		1	9	
7	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	1				1	
УКУПНО:		34	24	6	4	68	

Тематска структура годишњег програма

Наставна тема: ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ

Наставне теме	исходи	довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Обнављањеделаградиваизс едмогразредакојесеодноси назаконодржањамеханичке енергије. Осцилаторнокретање (осциловањетелаобешеног оопругу, осциловањекуглицеклатна). Појмовиивеличинекојимас еописујеосциловањетела (амплитуда, период, фреквенција). Законодржањумеханичке енергијеприосциловањутел а. Таласнокретање (механичкиталас). Основнипараметрикојимас еописујеталаснокретање (таласнадужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристикезвукаизвуч нарезонанција. Демонстрациониогледи. Осциловањекуглицеклатна ителаобешеногоопругу (уваздухуиутечности). Осциловањежицаиваздушн ихстубова (фрулазароњенауводу, ксилофон, различитезатегнутежице, једнакестакленефлашесара зличитимнивоимаводе). Одакледолазизвук (гуменоцревосадвалевка, канапидвепластичнечаше...). Таласи (таласнамашинаиликада). Лабораторијскавежба: Мерењепериодаосциловања клатна.	Ученик треба да: - разуме појам осцилаторног кретања као и основних величинакоји ма се описује то кретање - схвати и зна да примени закон о одржању механичке енергије при осцилаторно м кретању тела - разуме појам таласа и таласног кретања као основних величина везаних за то кретање - схвати шта је звук и како настаје звук као и његове основне карактеристи ке - уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање - зна како се мењају положај и брзина при осцилаторно	- умедапрепозн аосновнепојм ове и величина којеописујуос цилаторнокре тање: период, осцилација, амплитуда, фреквенција, херц; - зна шта је математичко клатно и да броји осцилације на њему; - зна шта је звук и подела звука.	- уме да дефинише формуле за период осциловања и фреквенцију, као и њихове мерне јединице; - схвати шта је звук и како настаје звук као и његове основне карактеристи ке; - уме да дефинише закон одржања енергије код осцилаторног кретања.	- зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању; - зна основне физичке величине које описују таласно кретање; - уме да препозна основне особине звука и светлости; - знакакосепрелам а и одбијасветлост; - разуме појам таласа и таласног кретања као основних величина везаних за то кретање.	- уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења; - умедапрепознапи тањенакојеможем одаодговоримопо сматрањемилиекс периментом; - уме да објасни појаве резонанције и њеног значаја за радио-технику; - уме самостално да изведе оглед.

	м кретању					
--	-----------	--	--	--	--	--

Наставна тема: СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ

Наставне теме	исходи	Довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Светлост (основни појмови). Праволинијско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца). (1+0) Законодбијања светлости. Равна и сферна огледала и конструкција ликова предмета. (2+2) Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости. Тотална рефлексија. (1+1) Преламање светлости кроз прозирне и непрозирне средине. Одређивање положаја ликова код сочива. Оптички инструменти. Лупа и микроскоп. (3+2) Систематизација и обнављање градива. (0+1) Демонстрациони огледи. Сенке. Хартлијева плоча за илустровање закона одбијања и преламања светлости. Преламање светлости (штапић делимично у роњену чашу са водом, новчић у чаши са водом и испод ње). Преламање белес светлости при пролазу кроз призму. Преламање светлости кроз сочиво, оптичка корекција вида (оптичка лупа, геометријска оптика на магнетној табли, стаклена флаша са водом као сочиво). Лупа и микроскоп. Лабораторијске вежбе 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем правоуглог лекала. (1) 2. Одређивање жижи и фокуса сабирног сочива. (1)	Ученик треба да: - зна основне особине светлости - зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи - зна да је индекс преламања за две прозрачне средине једнак односу брзина светлости у тим срединама - да је индекс преламања за две прозрачне средине једнак односу брзина светлости у тим срединама - уме да израчуна линеарно увећање сабирног сочива и његову оптичку јачину као и да се користи оптичким инструментом (лупа и микроскоп) - зна особине видљиве светлости и њен значај за живи свет	- зна основне особине светлости; - зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи; - зна шта су огледала и сочива и чему служе; - зна да је брзина светлости највећа брзина у Природи.	- зна да је индекс преламања за две прозрачне средине једнак односу брзина светлости и у тим срединама; - уме да напише једначину у одређеном случају и сочива, као и за оптичку моћ сочива;	- уме да израчуна линеарно увећање сабирног сочива и његову оптичку јачину као и да се користи оптичким инструментом (лупа и микроскоп) - зна особине видљиве светлости и њен значај за живи свет; - уме да конструише ликове код огледала и сочива; - уме да објасни појаве помрачења Сунца и Месеца.	- уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења; - уме да препозна питања на којима се може одговорити посматрањем или експериментом; - уме да објасни појаве као што су боја неба, мора, Сунца, дуга, поларна светлост; - уме самостално да изведе оглед.

Наставна тема: ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ

Наставне теме	исходи	Довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Наелектрисавањетела. Елементарнаколичина наелектрисања. Законоодржањуюколичиненаелектрисања. Узајмоделовањенаелектрисанихтела. Кулоновзакон. (2+2) Електричнопоље(линијесила, хомогеноинехомогено поље). Радсилеелектричногпоља. Напон. Везанапонаијачинехомогеногелектричногпоља. Електричнепојавеуатмосфери. (3+2) Систематизацијаиобнављањеградива. (0+1) Демонстрациониогледи.Наелектрисавањечврстихизолатораипроводника. Електрофор, електричноклатноиелектроскоп. Линијесилаелектричногпоља (перјанице, гризурициновомуљуијакомелектричномпољу). Фарадејевкавез. Антистатичкеподлоге. Инфлуентнамашина. Мехурисапуницеуелектричномпољу. Моделгромобрана.	Ученик треба да: - Зна да постоје две врсте наелектрисања, као и да постоји привлачење и одбијање тела; - На нивоу примене користи закон одржања наелектрисања, Кулонов закон; - Зна јединицу количине наелектрисања, напона и потенцијала и шта је елементарна количина наелектрисања; - Се упозна са појмом електричног поља (хомогено и нехомогено) и рада у електричном пољу; - Разуме и уочи да је електрично деловање узрок промена и појава у природи (електричне појаве у атмосфери) и препознати узрок конкретне промене или појаве; - Разуме улогу експеримента у развоју научних идеја; - Разуме настајање и значај научних	- Зна да постоје две врсте наелектрисања, као и да постоји привлачење и одбијање тела; - На нивоу примене користи закон одржања наелектрисања, Кулонов закон;	- Зна јединицу количине наелектрисања, напона и потенцијала и шта је елементарна количина наелектрисања; - Уме да препозна појмове електричног поља (хомогено и нехомогено) и рада у електричном пољу; - Разуме и уочи да је електрично деловање узрок промена и појава у природи (електричне појаве у атмосфери) и препозна узрок конкретне промене или појаве;	- Разуме улогу експеримента у развоју научних идеја; - Разуме настајање и значај научних открића у физици као и допринос неких научника (Б. Френклин); - Уме математички да дефинише Кулонов закон, електрични потенцијал, напон и рад у електричном пољу; - Зна мерне јединице за одговарајуће физичке величине.	- уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења; - уме дапрепознапитањенакојеможемо даодговоримопо сматрањемилиекспериментом; - уме самостално да изведе оглед; - уме да објасни појаве муње и грома.

	открића у физици као и допринос неких научника					
--	--	--	--	--	--	--

Наставна тема: ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА

Наставне теме	исходи	Довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Електрична струја (једносмерна, наизменична). Условизана стајање елементарне струје (EMS). Мерење електричне струје и напона. (3+3) Електрична отпорност проводника. Проводници и изолатори. Омов закон за део струјног кола. Рад и снагу електричне струје. Џул-Ленцов закон. Омов закон за целу струју кола. Везивање отпорника. (4+4) Електрична струја у течностима и гасовима. (1+0) Систематизација и објашњавање градива. (0+1) Демонстрациони огледи. Демонстрациони амперметар у струјном колу. Регулација електричне струје у колу реостата и потенциометром. Графитна мина (оловке) као потенциометар. Мерење електричне отпорности омметром. Загревање проводника електричном струјом. Протицање електричне струје у воденом раствору кухињске соли. Лимунка као батерија. Пажња на Гајслеров импеданс помоћу Тесла и трансформатора. Лабораторијске вежбе: 1. Зависност електричне струје од напона и протока	Ученик треба да: - зна услове за настанак струје и Омов закон; - Користи следеће физичке величине: јачину електричне струје, напон, електрична отпорност, рад и снагу електричне струје и јединице побројаних величина у СИ систему; - На нивоу примене користи Омов закон, Кирхофово правило, закон електричне отпорности, Џулов закон; - Уме да рукује инструментима за мерење електричне струје; - Уме да повеже све потребне изворе, потрошаче и инструменте у струјно коло, као и да зна серијско и паралелно везивање извора струје и отпорника; - Зна различита деловања електричне струје; - Схвати рад и снагу електричне струје повезујући их са законом	- зна услове за настанак струје и Омов закон; - На нивоу примене користи Омов закон, Кирхофово правило, закон електричне отпорности и, Џулов закон; - Зна различита деловања електричне струје;	- Користи следеће физичке величине: јачину електричне струје, напон, електрична отпорност, рад и снагу електричне струје и јединице побројаних величина у СИ систему; - Схватити рад и снагу електричне струје повезујући их са законом одржања енергије;	- Уме да рукује инструментима за мерење електричне струје; - Схвати да су знања из физике усвојила технолошки напредак.	- уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења; - уме да препозна питања на којима се може одговорити експериментом; - уме самостално да изведе оглед; - Уме да повеже све потребне изворе, потрошаче и инструменте у струјно коло, као и да зна серијско и паралелно везивање извора струје и отпорника;

	одржања енергије; - Схвати да су					
--	---	--	--	--	--	--

(таблични и графички прикази зависности). (1) 2. Одређивање електричне отпорности отпора у колу	знања из физике условила технолошки напредак.				
---	--	--	--	--	--

Наставна тема: МАГНЕТНО ПОЉЕ

Наставне теме	исходи	Довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље (1+1) Магнетно поље електричне струје. Дејство магнетног поља на струјни проводник (1+1) Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени. (1+0) Демонстрациони огледи. Линије сила магнетног поља потковице магнета и магнетне шипке. Магнетна игла и школски компас. Ерстедов оглед. Електромагнет. Узајамно деловање два паралелна проводника кроз које протиче струја.	Ученик треба: - Разумети да се магнетна својства испољавају кроз интеракцију магнета и неких других објеката посредством магнетног поља (тела од гвожђа, проводник са струјом и магнетно поље Земље), због значајних примена (електрични инструменти и електрометор)	- зна шта су и од чега се праве магнети; - зна за природне и вештачке магнете, као и магнетне полове;	- зна шта је компас и на ком принципу функционише; - зна шта су електромагнети.	- зна да математички дефинише Амперов закон; - зна значај и допринос Тесле и Пупина развоју науке и технике.	- уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења; - уме да препозна питања на којима можемо одговорити по сматрању емпије експериментом; - уме самостално да изведе оглед;

Наставна тема: ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ

Наставне теме	исходи	довољан 2	добар 3	врло добар 4	одличан 5
Структура атома (језгро, електронски омотач), нуклеарне силе (1+1) Природна радиоактивност, радиоактивно зрачење (алфа, бета и гамазраци) и њихово биолошко дејство на биљни и животињски свет Заштита од радиоактивног зрачења (2+1) Вештачка радиоактивност, фисија и фузија Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења (2+1) Демонстрациони оглед. Детекција присуства радиоактивног зрачења. (школски Гајгер-Милеров бројач)	Ученик треба да: ● Разуме да су макроскопске појаве условљене различитим нивоима структуре на микро нивоу (атом, јон, молекул); ● Упозна радиоактивност као природну појаву; ● Ст екне појам о нуклеарним силама, о нуклеарној енергији и њеној примени; ● Разуме настајање и значај научних открића у физици; ● Зна да препозна физичке процесе и законе у другим научним дисциплинама (хемија)	(2) Разуме да су макроскопске појаве условљене различитим нивоима структуре на микро нивоу (атом, јон, молекул); (3) Зна шта је атом и његов честични састав.	- Упозна радиоактивност као природну појаву; - Зна шта су изотопи; - Зна који су продукти распада атома.	- Ст екне појам о нуклеарним силама, о нуклеарној енергији и њеној примени; - Зна узроке распада атома и језгра (фисија), као и настајања нових атома (фузија); - Зна мере заштите од радиоактивног значаја.	- Разу ме настајање и значај научних открића у физици; - Зна да препозна физичке процесе и законе у другим научним дисциплинама (хемија, медицина).

БИОЛОГИЈА

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању -

„Службени гласник РС” број 34 из 2019.године и 59 из 2020.године

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човеки здравље у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик чија знања, која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и

здравље нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

ХЕМИЈА

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ХЕМИЈА 8.РАЗРЕД

Постигнућа ученика у оквиру предмета хемија се вреднују:

- **сумативно** - кроз писмене и усмене провере;
- **формативно** - праћењем активности ученика на сваком часу.

Постигнућа ученика се вреднују и кроз:

- излагање и представљање (резултати истраживања, извештаји, учешће у дискусији, практични радови, учешће на такмичењима и др.);
- продукте рада (модел, постери, цртежи, домаћи задаци, презентације и др.); учешће и ангажовање у различитим облицима групног рада и на пројектима,

Критеријуми за оцењивање из предмета хемија:

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума:

1) ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5)

2) ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену врло добар (4)

3) ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену добар (3)

4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика, добија оцену довољан (2)

5) ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не испуњава захтеве по прилагођеним стандардима постигнућа ревидира се индивидуални образовни план.

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **основном нивоу у свакој области**.

Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.1.2.1. основна физичка и хемијска својства неметала и метала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитет и реакцију са кисеоником)

ХЕ.1.2.2. везу између својстава неметала и метала и њихове практичне примене ХЕ.1.2.3. да препозна метале (Na, Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au) на основу њихових физичких и хемијских својстава

ХЕ.1.2.4. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења

ХЕ.1.2.5. примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења

ХЕ.1.2.6. основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли

ХЕ.1.2.7. утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис) ХЕ.1.2.8. докаже кисело-базна својства супстанци помоћу индикатора

ХЕ.1.2.9. испита растворљивост соли

ХЕ.1.2.10. безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором

Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.1.3.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.1.3.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.1.3.3. практични значај угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара у свакодневном животу

Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.1.4.1. да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина

ХЕ.1.4.2. примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама

Област ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ХЕ.1.5.1. значај безбедног поступања са супстанцама, начине њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **средњем нивоу**

Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.2.2.1. на основу назива оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци

ХЕ.2.2.2. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења

ХЕ.2.2.3. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом

ХЕ.2.2.4. испита најважнија хемијска својства киселина (реакција са карбонатима и металима)

Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.2.3.1. пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника и алкохола

Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.2.4.1. најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **напредном нивоу**

Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула

ХЕ.3.2.2. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима)

ХЕ.3.2.3. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакција са хидроксидима,

металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима) ХЕ.3.2.4. да општа својства база зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима)

ХЕ.3.2.5. да физичка и хемијска својства соли зависе од њихове структуре ХЕ.3.2.6. изведе реакцију неутрализације

Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.3.3.1. хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

ХЕ.3.3.2. видове практичне примене угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара на основу својстава која имају ХЕ.3.3.3. пише једначине хемијских реакција угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара

Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.3.4.1. основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине
ХЕ.3.4.2. основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу), угљених хидрата и протеина

ЕКСПЕРИМЕНТ

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на основном нивоу ученик/ученица на основном нивоу уме да:

ХЕ.1.6.1. безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама

ХЕ.1.6.2. изведе експеримент према датом упутству

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на средњем нивоу ученик/ученица на средњем нивоу уме да:

ХЕ.2.6.1. прикупи податке посматрањем и мерењем, и да при том користи одговарајуће инструменте

ХЕ.2.6.2. табеларно и графички прикаже резултате посматрања или мерења

ХЕ.2.6.3. изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата

У области ЕКСПЕРИМЕНТ на напредном нивоу ученик/ученица на напредном нивоу уме да:

ХЕ.3.6.1. препозна питање/проблем које се може експериментално истражити

ХЕ.3.6.2. постави хипотезе

ХЕ.3.6.3. планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе

ХЕ.3.6.4. донесе релевантан закључак на основу резултата добијених у експерименталном раду

Критеријуми оцењивања за основну школу:

постигнуће на контролном задатку	оцена
100% - 90%	5
75% - 89%	4
50% - 74%	3
30% - 49%	2
0% - 29%	1

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Елементи оцењивања су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- израде презентација;
- израде графичких радова;
- практичног рада/рада у тиму
- пројектних задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

А: ОБЛИЦИ, МЕТОДЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

Карактеристични облици рада	Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални
Карактеристичне методе рада	Вербална, вербално-демонстрациона, графички радови, практичан рад, истраживачки рад ученика, мапе ума, олује идеја, текстуалне, комбиновани рад (истовремено коришћење различитих метода)...
Наставна средства и помоћна наставна средства	Уџбеник, рачунари и рачунарска опрема, интернет, мултимедијалне презентације, цртежи, модели и макете, збирке узорака материјала, комплети материјала за радне вежбе, одговарајући алати за ручну обраду материјала итд.

Б: АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОМИНИРАЈУ У РАДУ

Наставника (организатор и реализатор наставе, партнер у комуникацији, мотивише ученика, праћење практичног рада, праћење постигнућа ученика...)	Пажљиво планира и припрема наставу, проверава претходна знања и искуства ученика, реализује и води настави процес, помаже ученицима да поставе циљеве и задатке, помаже ученицима у процесу учења и решавања задатака, прати и пружа подршку, подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад, помаже ученицима да превазиђу неочекиване проблеме и ситуације током учења, самостално и заједно са ученицима вреднује процес и резултате наставе, вреднује резултате сопственог рада (рефлексивни практичар)...
Ученика (разговор, слушање, описивање, експериментисање, посматрање, уочавање, израда практичног рада, стварање стварање, истраживање, планирање, представљање, унапређивање...)	Пажљиво прате излагање наставника и својих другова, аргументовано и са уважавањем се укључује у дискусије и износи своја мишљења, планира своје учење и напредак, процењује свој и рад својих другова, проналази начине за решавање проблема, истражује различите изворе знања, повезује нова са ранијим знањима и искуством, учествује у

различитим наставним и ваннаставним активностима и
про-јектима...

Метода оцењивања	Усмено одговарање				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)

Критеријум оцењивања

- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; - бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; - формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; - решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; - континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.	- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности - поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја - делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима - примењује садржај, углавном без грешке уз давање наставни-кових примера - заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу - самостално уочавање и исправљање грешака - примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај - коришћење различитих извора знања	- самостална репродукција на-учених садржаја уз мању помоћ наставника - поседовање сп-особности анализе садржаја - делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем - примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставни-кових примера - исправљање грешака уз наставникову помоћ - слабија активност на часу - коришћење једног извора знања (учбеника или	- присећање де-лова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника - делимично па-мћење и репродукција научених садржаја, али без примера - слабија активност на часу и усвајању садржаја - изостаје повезивање садржаја унутар предмета - чини грешке и не уочава их - не самосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета	- неусвојена садржаја, често и до нивоа препознавања - неусвојеност кључних појмова - непостојање потребних знања за усвајање нових садржаја, вештина и навика - ретка спремност за исказивање знања, умења и вештина - пасивност и незаинтересованост на часу - недостатак интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање
---	--	---	--	---

		уз постицај	записа у свесци)		наставника	
Метод оцењивања	Графички рад					

	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
Критеријум оцењивања	- све мере на цртежу одговарају котним бројевима - сви делови цртежа нацртани су под одговарајућим углом - котни бројеви су исписани изнад котне линије - котне и помоћне котне линије су нацртане пуном танком линијом - котни број је исписан на средини главне котне линије - удаљеност котне линије од ивице предмета је у складу са правилима техничког цртања - правилно је примењена размера - правилно је примењено правило о уписивању котних бројева на цртежима нацртаним у размери - цртеж је уредан, прецизан и прегледан - на цртежу је јасно видљива разлика између типа линије који је примењен за цртање ивице предмета и помоћних односно главних котних линија - котна стрелица је нацртана пуном дебелим линијом уз ивицу главне котне линије	- важи све наведено за оцену 5 осим уредности цртежа (виде се трагови коришћења гумице и обрисаних линија)	- у графичком раду су видљиве до 4 грешке предвиђене за оцену 5	● постоји рад на коме се не види ни једно правилотехничког цртања или скица ● рад је неуредан или непрегледан	- не постоји и урађен графички рад

Метод оцењивања	Практични рад / Раду тиму				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
Критеријум оцењивања	(4) Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; (5) даје креативне примедбе и предлоге; (6) поштује правила рада; (7) у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; (8) уочава битно и разликује га однебитног; (9) зна добро да организује и води рад у групи; (10) има високо развијено критичко мишљење.	- мотивисан је и редовно извршава задатке; - решава проблеме користећи научне садржаје, - поштује правила рада - подржава рад групе и потстиче их на рад; - поуздан, марљив и одговоран; - презентује тачне податке	- у подели задатака групе потребна помоћ наставника; - за рад потребна помоћ, постицаји усмеравање; - спор и непрецизан у презентацији; - теже исказује своје мишљење; - није самосталан, прати друге; - научено градиво примењује погрешно; - делимично поштује правила рада.	- ради на нивоу присећања; - у групи почиње да ради на интервенцију наставника; - задатак не завршава и има грешака; - површан у раду и поштовању правила; - углавном је пасиван у групи.	- незаинтересован за рад, омета друге; - потстицање и помоћ га не мотивишу у раду; - не поштује правила понашања у групи; - тражи пуно пажњу и индивидуалан приступ.

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцено су неопходне најмање три такве провере.

Оцена	Опис оцено – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	68-84 %
Добар (3)	50-67 %
Довољан (2)	31-49 %
Недовољан (1)	0-30 %

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

- (11) пројектних/семинарских задатака,
(12) вредновања успеха на различитим нивоима такмичења

Практичан рад на рачунару је провера знања где се путем задатака, који се могу урадити у одговарајућем временском интервалу, проверавају познавање и разумевање основних појмова, али и повезивање са раније усвојеним појмовима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима.

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцено су неопходне најмање три такве провере или комбинација једне или две такве оцено санпр. оценом за активност на часу и/или оценом за домаћи задатак.

Писмене провере знања су тематски засноване и користе се ради обезбеђивања континуитета у раду ученика како би непрекидно били способни да са разумевањем и активно прате наставне садржаје.

Оцене код практичног рада на рачунару и на писменој провери знања се формирају следећим критеријумима:

Ученик који на провери оствари бар 86% од укупног броја поена не може бити оцењено оценом мањом од 5.

Ученик који на провери оствари бар 71% од укупног броја поена не може бити оцењено оценом мањом од 4.

Ученик који на провери оствари бар 56% од укупног броја поена не може бити оцењено оценом мањом од 3.

Ученик који на провери оствари бар 41% од укупног броја поена не може бити оцењено оценом мањом од 2.

Приликом усмене провере:

Оцену 5 добиће ученик који:

– је у целини усвојио проширена, продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;

– примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;

–самостално и на креативан начин објашњава/примењује научено и критички разматрасложене садржинске целине и информације;
–процењује, бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
–формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
–решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;

–континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену 4 добиће ученик који:

–је у целини освојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине продубљених знања, умења и вештине, а према програму предмета;
–познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности
–поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја
–делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима
–примењује садржај, углавном без грешке уз малу помоћ наставника
–заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Критеријуми оцењивања актива физичког васпитања за ученике осмог разреда I полугодиште

- Атлетика – Скок у вис (опкорачна техника)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет	Правилно изводи залет, одржава одговарајућу брзину и ритам и правилно се припрема за одраз	Залет је углавном правилан, уз мање грешке	Залет је задовољавајући, али уз више грешака у ритму	Залет је несигуран и неправилан	Не успева да изведе правилан залет ни уз помоћ наставника
Одраз	Правилно и снажно се одражава једном ногом са одговарајућег места	Добро изводи одраз, уз мање техничке грешке	Одраз је задовољавајући, али недовољно снажан или сигуран	Одраз је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе одраз
Прелаз преко летвице – опкорачна техника	Правилно и течно изводи опкорачну технику, уз добру контролу положаја тела и ногу	Успешно изводи технику, уз мање грешке	Изводи основни покрет опкорачне технике, али уз више грешака	Покушава да изведе технику, али је несигуран и потребно му је усмеравање	Не успева да изведе опкорачну технику ни уз помоћ наставника
Положај тела	Одлично	Врло добро	Координација је	Покрети су	Не успева да

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
и координација	координира рад руку, ногу и тела током целог скока	координира покрете, уз мање грешке	задовољавајућа, али са више техничких грешака	неусклађени и несигурни	повеже основне покрете скока
Доскок	Сигурно и контролисано изводи доскок и одржава равнотежу	Углавном правилно изводи доскок, уз мање грешке	Доскок је задовољавајући, али уз мању несигурност	Доскок је несигуран и потребно је додатно усмеравање	Не успева безбедно да изведе доскок
Безбедност и ангажовање	Веома је ангажован, самосталан и у потпуности поштује правила и мере безбедности	Активан је и углавном поштује правила безбедности	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

- Одбојка – Одбијање лопте прстима и чекићем преко мреже

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Основни став и постављање испод лопте	Правилно заузима одбојкашки став и правовремено се поставља испод лопте	Углавном правилно се поставља, уз мање грешке	Поставља се задовољавајуће, али повремено касни	Несигурно се поставља и потребно му је усмеравање	Не успева да се правилно постави испод лопте ни уз помоћ
Одбијање лопте прстима	Правилно поставља шаке и прсте, прецизно и контролисано одбија лопту преко мреже	Углавном правилно изводи одбијање, уз мање техничке грешке	Изводи основно одбијање, али уз више грешака	Несигурно одбија лопту и често је не пребацује преко мреже	Не успева да правилно одбије лопту прстима
Одбијање лопте „чекићем“	Правилно спаја шаке и подлактице и прецизно усмерава лопту преко мреже	Углавном правилно изводи одбијање, уз мање грешке	Изводи основни покрет, али уз више техничких грешака	Несигурно изводи одбијање и тешко контролише правац лопте	Не успева правилно да изведе одбијање „чекићем“
Пребацивање лопте преко мреже	Успешно и прецизно пребацује лопту преко мреже, уз одговарајућу висину и снагу	Најчешће успешно пребацује лопту преко мреже	Повремено успешно пребацује лопту преко мреже	Ретко успева да пребаци лопту преко мреже	Не успева да пребаци лопту преко мреже
Прецизност и контрола	Одлично контролише лопту и	Добро контролише и усмерава	Контрола је задовољавајућа, али није	Често губи контролу и непрецизно	Не успева да контролише и усмери лопту

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	усмерава је ка одређеном месту на противничкој страни	лопту, уз мање грешке	стабилна	усмерава лопту	
Примена елемента и ангажовање	Самостално и успешно примењује оба начина одбијања у игри, веома је активан и поштује правила	Успешно примењује елементе и активно учествује	Примењује елементе у једноставним ситуацијама, уз повремене грешке	Елементе изводи само уз помоћ и подстицај	Не успева да примени елементе у игри и не показује минималан ниво ангажовања

- Гимнастика – Став о шакама – колут напред

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Припрема и почетни положај	Правилно и сигурно заузима почетни положај и припрема се за извођење елемента	Углавном правилно заузима почетни положај, уз мање грешке	Почетни положај је делимично правилан	Несигурно се припрема и потребно му је усмеравање	Не успева да заузме правилан почетни положај ни уз помоћ
Став о шакама	Правилно поставља шаке, подиже тело и кратко задржава стабилан став о шакама	Успешно изводи став о шакама, уз мање техничке грешке	Изводи став о шакама, али уз несигурност и више грешака	Покушава да изведе став о шакама, али му је потребна помоћ	Не успева да изведе став о шакама ни уз помоћ наставника
Прелаз из става о шакама у колут напред	Контролисано и течно прелази из става о шакама у колут напред	Успешно повезује елементе, уз мање грешке	Повезује елементе уз повремене прекиде и несигурност	Тешко повезује елементе и потребно му је усмеравање	Не успева да повеже став о шакама и колут напред
Извођење колута напред	Правилно и течно изводи колут напред и завршава у стабилном положају	Правилно изводи колут, уз мање техничке грешке	Изводи колут, али уз више грешака и губитак равнотеже	Изводи колут само уз помоћ или усмеравање	Не успева да изведе колут напред ни уз помоћ
Координација и контрола тела	Одлично повезује све фазе,	Врло добро контролише покрете, уз	Контрола је задовољавајућа, али са више	Покрети су неусклађени и несигурни	Не успева да повеже основне

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	контролише тело и одржава равнотежу	мање грешке	техничких грешака		покрете и контролише тело
Безбедност и ангажовање	Самостално, сигурно и одговорно изводи елемент и у потпуности поштује правила безбедности	Активан је и углавном поштује правила безбедности	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

- Одбојка – Горњи (тенис) сервис

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Основни став и припрема	Правилно заузима став, правилно поставља ноге и тело и сигурно се припрема за сервис	Углавном правилан став и припрема, уз мање грешке	Основни став је задовољавајући, али уз више техничких грешака	Став је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева да заузме правилан став и припреми се за сервис ни уз помоћ
Изабивање лопте	Правилно и контролисано избацује лопту у одговарајућу висину и испред тела	Углавном правилно избацује лопту, уз мање грешке	Изабивање је задовољавајуће, али није увек правилно	Несигурно избацује лопту и често губи контролу	Не успева правилно да избаци лопту ни уз помоћ
Замах и ударац	Правилно изводи замах и удара лопту отвореним дланом, уз добру координацију целог тела	Добро изводи замах и ударац, уз мање техничке грешке	Изводи основни ударац, али уз више грешака	Замах и ударац су слаби и несигурни	Не успева правилно да изведе ударац ни уз помоћ наставника
Пребивање лопте преко мреже	Сигурно и прецизно пребацује лопту преко мреже одговарајућом снагом и висином	Углавном успешно пребацује лопту преко мреже, уз мање грешке	Повремено успешно пребацује лопту преко мреже	Ретко успева да пребаци лопту преко мреже	Не успева да пребаци лопту преко мреже
Правац и прецизност	Веома прецизно усмерава сервис	Добро усмерава	Правац сервиса је	Сервис је често	Не успева да контролише

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
сервиса	у задати део противничког поља	сервис, уз мање грешке	задовољавајући, али нестабилан	непрецизан	правац сервиса
Примена елемента и ангажовање	Самостално и успешно примењује горњи сервис у игри, веома је активан и поштује правила	Успешно примењује сервис и активно учествује	Примењује сервис у једноставним ситуацијама, уз повремене грешке	Сервис изводи само уз помоћ и подстицај	Не успева да примени сервис у игри и не показује минималан ниво ангажовања

І полугодиште

- Гимнастика – Прескок преко козлића (згрчка)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет и припрема за одраз	Правилно и сигурно изводи залет, одржава одговарајућу брзину и ритам	Залет је углавном правилан, уз мање грешке	Залет је задовољавајући, али са више грешака у ритму	Залет је несигуран и неправилан	Не успева да правилно изведе залет ни уз помоћ наставника
Одраз са одскочне даске	Снажно и правилно се одражава са одскочне даске, уз добру координацију	Добро изводи одраз, уз мање техничке грешке	Одраз је задовољавајући, али недовољно снажан или сигуран	Одраз је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе одраз
Ослонац шака на козлићу	Правилно и сигурно поставља шаке и снажно се одгурује од козлића	Углавном правилно поставља шаке и изводи одгуривање	Ослонац је задовољавајући, али уз више грешака	Ослонац је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева правилно да оствари ослонац ни уз помоћ
Згрчка преко козлића	Правилно привлачи ноге ка грудима, течно пролази преко козлића и успешно се одгурује рукама	Успешно изводи згрчку, уз мање техничке грешке	Изводи основни покрет згрчке, али уз више грешака и несигурност	Покушава да изведе згрчку, али је веома несигуран и потребна му је помоћ	Не успева да изведе згрчку ни уз помоћ наставника
Доскок и равнотежа	Сигурно и контролисано доскочи на обе ноге и задржава равнотежу	Углавном правилно изводи доскок, уз мање грешке	Доскок је задовољавајући, али уз мању несигурност	Доскок је несигуран и потребно је додатно усмеравање	Не успева безбедно да изведе доскок

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Безбедност и ангажовање	Самостално и сигурно изводи прескок, поштује правила безбедности и веома је ангажован	Активан је и углавном поштује правила безбедности	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

- Гимнастика – Греда (девојчице)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Став и равнотежа на греди	Сигурно одржава правилан став и равнотежу током целог кретања	Углавном добро одржава равнотежу, уз мање грешке	Повремено губи равнотежу, али наставља кретање	Често губи равнотежу и потребно му је усмеравање	Не успева да одржи равнотежу ни уз помоћ
Ходање и кретање по греди	Сигурно и правилно хода по греди, контролисаним покретима	Правилно се креће, уз мање несигурности	Креће се уз повремене грешке и губитак равнотеже	Креће се веома несигурно и споро	Не успева самостално да се креће по греди
Положај тела и координација	Правилан положај тела, добро држање и одлична координација покрета	Добро држање и координација, уз мање грешке	Задовољавајућа координација уз више техничких грешака	Слабија координација и неправилан положај тела	Не успева да правилно координира покрете
Извођење гимнастичких елемената	Самостално и правилно изводи задате елементе на греди	Успешно изводи већину елемената, уз мање грешке	Изводи основне елементе, али уз несигурност	Изводи елементе само уз помоћ и усмеравање	Не успева да изведе основне елементе ни уз помоћ
Силазак са греде	Правилно, сигурно и контролисано изводи силазак	Сигурно изводи силазак уз мање грешке	Силазак је задовољавајући, али уз мању несигурност	Силазак изводи уз помоћ наставника	Не успева безбедно да изведе силазак

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Безбедност и ангажовање	Веома је ангажован, самосталан и у потпуности поштује правила безбедности	Активан је и углавном поштује правила	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

- Гимнастика – Коњ са хватаљкама (дечаци)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Положај и хват на хватаљкама	Правилно и сигурно поставља шаке и одржава чврст хват током извођења	Хват је углавном правилан, уз мање грешке	Хват је задовољавајући, али повремено несигуран	Хват је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева правилно да постави шаке и одржи хват
Потпор и замаси	Сигурно одржава потпор и правилно изводи замахе, уз добру контролу тела	Добро изводи потпор и замахе, уз мање техничке грешке	Изводи основне замахе, али уз више грешака	Замаси су слаби и несигурни, потребна је помоћ	Не успева да изведе потпор и основни замах ни уз помоћ
Кретање тела и координација	Одлично координира рад руку, ногу и тела током извођења	Врло добро координира покрете, уз мање грешке	Координација је задовољавајућа, али са више техничких грешака	Покрети су неусклађени и несигурни	Не успева да повеже основне покрете
Извођење задатог елемента	Самостално, правилно и течно изводи задати елемент на коњу са хватаљкама	Успешно изводи елемент уз мање грешке	Изводи основни елемент уз повремене прекиде и несигурност	Елемент изводи само уз помоћ и усмеравање наставника	Не успева да изведе задати елемент ни уз помоћ
Завршетак елемента и силазак	Контролисано завршава елемент и безбедно силази	Углавном правилно завршава елемент и силази	Завршетак је задовољавајући, али уз мању несигурност	Потребна му је помоћ приликом завршетка и силаска	Не успева безбедно да заврши елемент и сиђе
Безбедност и ангажовање	Веома је ангажован, самосталан и у потпуности	Активан је и углавном поштује правила	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	поштује правила безбедности				или не поштује правила безбедности

- Одбојка – Смечирање

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет и припрема за одраз	Правилно изводи залет у одговарајућем ритму и успешно се припрема за одраз	Залет је углавном правилан, уз мање грешке	Залет је задовољавајући, али уз више грешака у ритму	Залет је несигуран и неправилан	Не успева да правилно изведе залет ни уз помоћ наставника
Одраз и скок	Правилно и снажно се одражава са обе ноге и постиже добру висину скока	Добро изводи одраз и скок, уз мање техничке грешке	Одраз и скок су задовољавајући, али уз несигурност	Одраз је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе одраз и скок
Замах рукама и положај тела	Правилно изводи замах рукама и одржава правилан положај тела током скока	Добро изводи замах и положај тела, уз мање грешке	Основни покрет је усвојен, али уз више техничких грешака	Замах и положај тела су несигурни	Не успева да повеже замах руку и положај тела
Ударац по лопти	У највишој тачки скока правилно и снажно удара лопту отвореним дланом и усмерава је ка противничком пољу	Успешно изводи ударац, уз мање техничке грешке	Изводи основни ударац, али уз више грешака у времену и положају	Ударац је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе ударац по лопти ни уз помоћ
Доскок и контрола тела	Сигурно и контролисано доскочи на обе ноге и одржава равнотежу	Углавном правилно изводи доскок, уз мање грешке	Доскок је задовољавајући, али уз мању несигурност	Доскок је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева безбедно да изведе доскок
Примена елемента и ангажовање	Самостално и успешно примењује смечирање у игри, веома је активан и	Успешно примењује смечирање и активно учествује	Примењује елемент у једноставним ситуацијама, уз повремене грешке	Елемент изводи само уз помоћ и подстицај	Не успева да примени смечирање и не показује минималан ниво

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	поштује правила				ангажовања

- Атлетика – Бацање кугле (О' Брајан техника)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Почетни положај и постављање кугле	Правилно поставља куглу уз врат и заузима правилан леђни положај	Углавном правилно поставља куглу и заузима положај, уз мање грешке	Положај је делимично правилан, уз више грешака	Несигурно поставља куглу и неправилно заузима положај	Не успева правилно да постави куглу и заузме почетни положај ни уз помоћ
Почетни замах и кретање уназад	Правилно изводи припремни замах и контролисано се креће уназад, уз добру координацију	Добро изводи замах и кретање, уз мање грешке	Изводи основно кретање, али уз више техничких грешака	Кретање је несигурно и неусклађено	Не успева да изведе основно кретање уназад ни уз помоћ
Прелаз и одраз	Правилно изводи прелаз из почетног положаја и снажно се одражава ногама, уз добру координацију	Добро изводи прелаз и одраз, уз мање грешке	Одраз је задовољавајући, али уз више техничких грешака	Одраз је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе прелаз и одраз
Избачај кугле	Правилно и снажно избацује куглу, усклађујући рад ногу, тупа и руке	Добро изводи избачај, уз мање техничке грешке	Избачај је задовољавајући, али технички несигуран	Избачај је слаб и неправилан	Не успева да правилно изведе избачај ни уз помоћ наставника
Завршни положај и равнотежа	Контролисано завршава избачај, одржава равнотежу и остаје унутар круга	Углавном правилно завршава покрет, уз мање грешке	Завршни положај је задовољавајући, али уз мању несигурност	Често губи равнотежу и неправилно завршава покрет	Не успева да контролише тело након избачаја
Безбедност, правила и ангажовање	У потпуности поштује правила бацања и мере безбедности, веома је	Углавном поштује правила и активно учествује	Поштује основна правила, уз повремено подсећање	Често му је потребно усмеравање и подстицај	Не поштује основна правила безбедности и не показује

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	ангажован				минималан ниво ангажовања